

Møte tirsdag den 14. desember kl. 10

President: Å g o t V a l l e

D a g s o r d e n (nr. 14):

1. Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i verdipapirhandelloven og enkelte andre lover (gjennomføring av markedsmissbruksdirektivet mv.) (Innst. O. nr. 38 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 12 (2004-2005))
2. Innstilling fra sosialkomiteen om lov om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) m.m. (Innst. O. nr. 35 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 5 (2004-2005))
3. Innstilling fra sosialkomiteen om lov om endringer i folketrygdlova og i enkelte andre lover (Innst. O. nr. 36 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 9 (2004-2005) Del I)
4. Innstilling fra næringskomiteen om lov om endring i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske mv. (avgiftsheimel) (Innst. O. nr. 32 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 3 (2004-2005))
5. Innstilling fra næringskomiteen om lov om endringer i lov 25. mars 1994 nr. 7 om sikring mot og erstatning for naturskader (naturskadeloven) og lov 16. juni 1989 nr. 70 om naturskadeforsikring (Innst. O. nr. 34 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 19 (2004-2005))
6. Innstilling fra kommunalkomiteen om endringer i introduksjonsloven (Innst. O. nr. 31 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 2 (2004-2005))
7. Innstilling fra kommunalkomiteen om lov om endringer i kommuneloven (opphøving av plikten til å omdanne interkommunale revisjonsenheter til selskap) (Innst. O. nr. 21 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 11 (2004-2005))
8. Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om lov om endringer i folketrygdloven (rett til lønnskompensasjon under fedrekvoten basert på egen opptjening) (Innst. O. nr. 37 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 7 (2004-2005))
9. Referat

Presidenten: Representanten Modulf *Aukan*, som har vært permittert, har igjen tatt sete.

Den innkalte vararepresentant for Telemark fylke, Inger *Stokstad*, har tatt sete.

S a k n r . 1

Innstilling fra finanskomiteen om lov om endringer i verdipapirhandelloven og enkelte andre lover (gjennomføring av markedsmissbruksdirektivet mv.) (Innst. O. nr. 38 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 12 (2004-2005))

Torbjørn Hansen (H) [10:02:23] (ordfører for saken): For næringslivet og norske arbeidsplasser er det viktig med et godt kapitalmarked. Mange av bedriftene har sin primære kilde til ny egenkapital fra børsen, og er avhengige av at markedet er velfungerende. Med en høy andel utenlandske investorer på Oslo Børs har det i tillegg stor betydning at det norske verdipapirmarkedet blir oppfattet som velfungerende også internasjonalt.

Gjennomføringen av markedsmissbruksdirektivet er et av flere tiltak som Samarbeidsregjeringen gjør for å modernisere det norske regelverket knyttet til verdipapirmarkedet. Odelstinget har nylig gjort vedtak til Ot.prp. nr. 89 for 2003-2004, om innføring av internasjonale regnskapsstandarder for børsnoterte foretak i Norge. I Ot.prp. nr. 12 for 2004-2005, som vi behandler i dag, blir det gjort en rekke presiseringer og justeringer av regelverket, bl.a. i loven om verdipapirhandel, for å harmonisere denne med det nylig vedtatte EU-direktiv 2003/6/EF om markedsmissbruk og dets utfyllende rettsakter.

Forslaget omfatter språklige endringer i forbudet mot innsidehandel. Det innføres krav til føring av innsidelister, dvs. lister over rådgivere og andre som gis tilgang til innsideinformasjon. Det blir også plikt til å føre lister over interne ansatte som har slik informasjon, og det blir strengere regler om offentliggjøring av innsideinformasjon. Disse endringene forbedrer muligheten både for å hindre og for å etterforske ulovlig innsidehandel.

Markedsmanipulasjon har i likhet med innsidehandel konsekvenser for eiere av aksjer hvor prisene blir manipulert. Etter omstendighetene kan transaksjoner som framstår som legitime og aksepterte i markedet, utgjøre markedsmanipulasjon eller forsøk på det. Derfor innføres en rekke regler mot dette, hvorav mange er relativt kompliserte og skal fastsettes i forskrifts form.

Investeringsanbefalinger, f.eks. i form av aksjeanalyser, er også relevant i forhold til markedsmanipulasjon. Misbruk av investeringsanbefalinger kan føre til feilprising og tap for mange aksjonærer. Gjennomføringen av markedsmissbruksdirektivet innebærer en del nye regler, bl.a. for å hindre at det oppstår interessekonflikter f.eks. mellom dem som utarbeider analysene og deres kunder, eller mellom ulike kunder i samme verdipapirforetak.

Forslaget inneholder også nye regler om rapporteringsplikt til Kredittilsynet ved transaksjoner som reiser mistanke om innsidehandel eller markedsmanipulasjon. Dette gjelder for dem som på forretningsmessig basis gjennomfører eller tilrettelegger transaksjoner i finansielle instrumenter. Rapporteringsplikten har likhetstrekk med den som gjelder for hvitvasking. Rapporteringsplikt vil klargjøre rollene i verdipapirmarkedet og være til fordel for dem som arbeider med dette. Meglere har normalt et fortrolig forhold til sine kunder. Rapporteringsplikt gjør at kundene ikke kan gjøre krav på konfidensialitet dersom kriminelle handlinger som innsidehandel eller markedsmanipulasjon skal planlegges eller begås.

Innsidehandel og markedsmanipulasjon kan ikke bare være forbudt, det må også være en viss risiko for å bli tatt. Håndhevelse av regelverket står sentralt i EU-direktivet. Regjeringen vil derfor gi Kredittilsynet effektive

virkemidler for å sikre bevis. Tilsynet får med dagens vedtak bestemmelser etter modell av konkurranseloven § 25. Dette innebærer bl.a. at Kredittilsynet ved rimelig grunn til å anta brudd på forbud mot innsidehandel eller markedsmanipulasjon kan kreve adgang til lokaler, eierdommer og andre oppbevaringssteder, herunder bolig, for å sikre bevis. Tilsynet kan ta med seg gjenstander, kopier av dokument, PC-er og liknende, samt forsegle lokaler. Denne type bevissikring kan være et betydelig inngrep overfor dem som blir eksponert for det, og må derfor være godkjent av tingretten. Hvis det ikke er tid til å innhente rettens kjennelse, kan Kredittilsynet kreve at politiet avstenger et område inntil rettens beslutning foreligger. I tillegg gis adgang til innhenting av historikk om telefonbruk. Dermed har Kredittilsynet gode muligheter til å håndheve regelverket og iverksette tiltak på kort varsel dersom det skjer hendelser i markedet som gir grunnlag for slik mistanke.

En samlet komite stiller seg bak Regjeringens forslag til gjennomføring av markedsmissbruksdirektivet. Den politiske viljen til å bidra til et tillitvekkende investeringsklima for investorene på Oslo Børs er derfor meget klar.

Ot.prp. nr. 12 inneholder også enkelte endringer av revisorloven, både for å presisere revisors adgang til å drive rådgivningstjenester og for å gjennomføre nye EØS-regler om bruk av begrepet «rettvisende bilde» i revisjonsberetningen. Revisorforeningen tok i brev til komiteen opp et ønske om klargjøring av forholdet mellom begrepene «presisering» og «forbehold» i revisjonsberetningen, samt av forholdet mellom revisjonsberetning for morselskap og konsern. En samlet komite stiller seg bak merknader og forslag som gir den avklaringen av revisorloven § 5-6 femte og syvende ledd som Revisorforeningen ønsket.

Jeg vil med dette anbefale komiteens innstilling.

Siv Jensen (FrP) [10:07:30]: Jeg slutter meg helt til saksordførers innlegg, men vil ta opp Fremskrittspartiet og Kyspartiets avvikende forslag til § 5-6 fjerde ledd nytt nr. 1 i revisorloven.

Presidenten: Representanten Siv Jensen har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 1.
(Votering, se side 267)

S a k n r . 2

Innstilling fra sosialkomiteen om lov om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) m.m. (Innst. O. nr. 35 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 5 (2004-2005))

Presidenten: Etter ønske fra sosialkomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 10 minutter til Høyre og 5 minutter til hver av de øvrige gruppene.

Videre vil presidenten foreslå at det ikke blir gitt anledning til replikker etter de enkelte innlegg, og at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte ta-

letid, får en taletid på inntil 3 minutter. – Det anses vedtatt.

Beate Heieren Hundhammer får ordet i stedet for ordfører for saken.

Beate Heieren Hundhammer (H) [10:08:50]: Høyre var en del av det flertallet i komiteen som i Innst. S. nr. 82 for 2003-2004 sluttet seg til de hovedprinsippene som ligger til grunn for proposisjonen vi har til behandling i dag.

Vi er imidlertid kjent med at de regionale helseforetakene fortsatt har problemer med å håndtere avtalene med private underleverandører innenfor de tidsfrister som gjelder, og er derfor opptatt av at lovendringen gjennomføres på en ryddig måte med frister som begge parter må forholde seg til.

Høyre mener at ny avtale bør kunne inngås innen 1. mai 2005, slik som forutsatt i proposisjonen, men at endringer i loven først bør tre i kraft 1. september 2005, slik at de private aktørene som eventuelt ikke får avtale, får tid til omstilling.

I proposisjonen legges det opp til at avtalene mellom de regionale helseforetakene og de private virksomhetene, slik som nå, skal regulere hvilken type tjenester som skal kunne leveres fra virksomheten. Vi slutter oss til dette, men understreker samtidig at avtalene må utformes slik at de imøtekommer pasientenes samlede behov.

Vi er bekymret for konkurransevridning ved at avtalene med private er for smale og avgrenset til et ulikt antall undersøkelser, mens egen virksomhet har full styring på egen produksjon. Avtaler skal brukes som et økonomisk styringsverktøy og ikke som verktøy for å skjerme egen virksomhet. Dette må også gjenspeiles i hvordan avtaler blir utformet.

Det er derfor viktig at avtalene ikke er smale og kortvarige, men at de som hovedregel har en varighet på minimum to år. Det må etter vår oppfatning være en forutsetning at avtaler inngås mellom de private virksomhetene og RHF-ene, og ikke det enkelte helseforetak. Dessuten mener vi at det på samme måte som for private sykehus og spesialister må være avtale med et regionalt helseforetak som er avgjørende for refusjon fra Rikstrygdverket.

I proposisjonen brukes begrepet «i pasientens egen bostedsregion», noe som etter Høyres syn ikke er i samsvar med prinsippene som nå ligger til grunn for pasientenes valgfrihet og refusjoner til private helseleverandører i spesialisthelsetjenesten.

Høyre er opptatt av at konkurranse situasjonen mellom offentlige og private virksomheter opprettholdes. Svekes den private andelen av virksomheten, er vi bekymret for at enhetskostnadene ved de offentlige virksomhetene vil øke. Det er derfor viktig at man ikke legger aktivitetsnivået for 2003 til grunn, men at aktivitetsnivået for 2004 opprettholdes på om lag samme nivå i 2005.

Vi er kjent med at foreløpige aktivitetsstall for 2004 er usikre, og ikke gir grunnlag for at departementet kan fastsette et minimumsbeløp for hvert regionalt foretak. Kvalitetssikrede tall vil ikke foreligge før juli 2005.

Vi vet på denne bakgrunn om at det i styringsdokumenter til de regionale helseforetakene som sendes ut før nyttår, forutsettes at de regionale helseforetakene skal ta hensyn til veksten i 2004 når de vurderer omfang av tjenester som skal ut på anbud.

Avslutningsvis vil jeg gjøre oppmerksom på at det har sneket seg inn en feil i innstillingen på side 4 andre avsnitt. Der står det:

«Flertallet vil også understreke at det på samme måte som for private sykehus og spesialister må være avtale med ett RHF som er avgjørende for refusjon fra RHF.»

Det siste ordet skal her være RTV, altså Rikstrygdeverket, ikke RHF.

Presidenten: Da er den feilen rettet opp.

Asmund Kristoffersen (A) [10:12:54]: Denne saken er fra departementets side meget ryddig gjennom forslag til endringer av § 5-5 om stønad fra trygden til dekning av utgifter til private laboratorie- og røntgentjenester.

Det klargjøres at det skal ytes stønad til dekning av utgifter til prøver, undersøkelser og behandling bare når det er avtale mellom de private laboratorier og røntgeninstitutter. Dette er en prinsipiell holdning Arbeiderpartiet er enig i og har vært enig i lenge. Dette er også en oppfølging av det vi sa i Innst. S. nr. 82 for 2003-2004 i forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 5 for 2003-2004.

Det slås altså fast at de regionale helseforetakene kan tilby disse tjenestene ved egne helseforetak, eller de kan inngå avtaler med private laboratorier og røntgeninstitutter. Det er gjennom denne formen for reguleringer at pasientene sikres rett til stønad fra trygden og dermed akseptable egenandeler.

Jeg mener, i likhet med departementet, at å regulere denne bruken gjennom avtaler gir helseforetakene god mulighet til å styre den samlede laboratorie- og røntgentjenesten. Det er viktig at henvisende helsepersonell ikke rekvirerer prøver, undersøkelser eller behandling hos private uten at dette er i full forståelse med pasienten. Ellers vil pasienten få kostnader han trolig ikke har regnet med.

Jeg mener, i likhet med det som uttrykkes i proposisjonen, at det er god grunn til å sikre seg en bedre kontroll med de store rekvisisjonsvolumer av laboratorie- og røntgentjenester fra allmennlegenes side. Her må samarbeidet mellom spesialisthelsetjenesten og allmennlegene bedres betydelig.

I og med proposisjonens ryddighet og klargjøring er jeg noe forundret over flertallet, det vil si regjeringspartiene og Fremskrittspartiet, sin meget sterke argumentasjon i merknadene for å legge til rette for privat drift, slik vi også fikk det framstilt fra Beate Heieren Hundhammer. Det går ut over det som uttrykkes i proposisjonen. Men jeg har merket meg at dette ikke har kommet til uttrykk i lovteksten fra flertallets side. Dermed kan vi vedta en lovendring som er ryddig, og som sikrer helseforetakene rimelig god kostnadsstyring både hva angår fore-

takenes egen økonomi og folketrygdens utgifter, samtidig som det er med på å skjerme pasientene mot unødige egenbetaling.

Harald T. Nesvik (FrP) [10:16:25]: Innledningsvis vil jeg få slutte meg til det aller meste av det representanten Heieren Hundhammer tok opp i sitt innlegg. Det er viktig at de private røntgeninstituttene og laboratoriene har gode avtaler. Man må sikre seg langsiktighet og forutsigbarhet i avtaleverket, ikke minst innenfor visse rammer, slik at man faktisk vet hva man har å forholde seg til. Det har i en periode vært til dels stor usikkerhet i en del foretak når det gjelder hvorvidt man får en avtale eller ikke, og ikke minst om man, når avtalen går ut, automatisk får en reforhandling – eller hvordan foretakene ønsker å forholde seg. Det er også viktig at det blir 2004-tallene som her legges til grunn, slik at man har med seg den veksten som har vært.

Jeg er litt overrasket over representanten Asmund Kristoffersens avslutning på sitt innlegg. Han viser til flertallets merknader og at man der, i merknadsform, går lenger enn det som står i selve lovteksten. I den forbindelse er det interessant å kunne påpeke at komiteens flertallsmerknad og det som står i innstillingen, vil være å anse som lovens forarbeid og dermed skal tas med i den vurderingen som det der tas til orde for. Det er ikke slik som man i hvert fall kan få inntrykk av hos representanten Kristoffersen, at man her fritt kan se bort fra de merknadene som flertallet kommer med i innstillingen. De skal tas med i det videre arbeidet.

Men dette er også en sak der man ser en stor forskjell på venstresiden i komiteen og regjeringspartiene og Fremskrittspartiet når det gjelder hvordan man ser på private tilbydere. Private tilbydere innenfor dette området er veldig viktig, det er det som skaper konkurransen her. Det er både det offentlige og pasientene tjent med, for da kan man måles mot hverandre.

Jeg er glad for at det ligger an til at denne loven blir vedtatt slik den er. Det vil skape mer forutsigbarhet, slik at de private røntgeninstituttene og laboratoriene har mer å forholde seg til å framtiden, og det blir en dypere prosess.

Olav Gunnar Ballo (SV) [10:19:07]: Det vi diskuterer i dag, er altså en lovendring som skal ha som utgangspunkt at det skal være inngått en avtale mellom helseforetakene og private laboratorier og røntgeninstitutter før refusjonsrett utløses. Det er en ordning som SV er for. Vi har tatt til orde for ikke bare at det skal medføre at man får refusjon fra trygden, men at hele refusjonsordningen bør innbakes i helseforetakene, og at helseforetakene i sin helhet bør disponere de midlene som går til utbetaling av tjenester knyttet til private laboratorier og røntgeninstitutter. Vi har tatt til orde for det samme når det gjelder privatpraktiserende spesialister, herav også psykiatere og psykologer.

At det er nødvendig med en slik samordning, slik at man får en kritisk gjennomgang av bruken av ressurser, finnes det mange eksempler på. En tid tilbake hadde jeg

selv en personlig erfaring med det. For en relativt bagatellmessig plage i et kne ble jeg henvist til en røntgenundersøkelse og MR-undersøkelse av kneet. Ved en telefon fra den som henviste meg til et herværende privat røntgeninstitut tok det tre dager å komme til den undersøkelsen. Det var jeg selvfølgelig godt fornøyd med, inn-til jeg snakket med en pasient som hadde fått konstatert kreft, og som så skulle ha en oppfølgingsundersøkelse, også det med MR. Vedkommende fortalte meg da at hun skulle til undersøkelse tre uker senere ved et av sykehusene i Oslo. Det var for meg en ganske sjokkerte opplevelse at jeg for noe fint kunne ha ventet med – sikkert i flere måneder – skulle få en undersøkelse tre dager senere, mens en pasient som allerede var operert ut fra en kreftdiagnose, skulle måtte vente ved et offentlig sykehus i over tre uker for å få den samme undersøkelsen.

Man kan godt si, slik representanten Heieren Hundhammer var inne på, at her har man i en konkurransesituasjon vunnet i regi av det private ved at man har utviklet et mer effektivt system. Men det er ikke så enkelt. Det er ikke sånn at pasienten står tilbake som vinner hvis de som skulle hatt den høyeste prioriteringen, slik som i det eksempelet jeg nevner her, ender opp med å måtte vente lengst. Det burde selvsagt være sånn at man samordnet de henviste pasientene til det private røntgeninstituttet og til det offentlige, for så å prioritere dem i helsekøen som hadde det største behovet. Det burde selvfølgelig vært jeg som hadde ventet, og ikke hun.

Jeg merker meg at Heieren Hundhammer sier i sitt innlegg:

«Høyre er opptatt av at konkurransesituasjonen mellom offentlige og private virksomheter må opprettholdes.»

Er det noe som har forundret oss i SV, er det at man holder fast ved den typen målsettinger. Det som skulle kunne gi pasientene et bedre helsetjenestetilbud, kan umulig være konkurransesituasjonen, jf. det eksempelet jeg nevnte. Det må være samarbeidet. Det må jo være slik at ved å få det offentlige og det private til å samarbeide tettere om pasienten, få til kjeder som henger i hop, sikre at de som har det høyeste behovet, også blir prioritert først, utvikler vi et bedre helsevesen.

Helsevesenet er i det hele tatt særdeles lite egnet for konkurranse. Det vi ser i enhver konkurransesituasjon, er at hvis noen vinner i konkurransen, er det andre som taper. Hvis det vi er opptatt av ved å utvikle kjeder i helsevesenet, er at vi skal styrke hvert ledd i kjeden, kan vi selvfølgelig ikke utvikle et system hvor man skal utkonkurrere hverandre i kjeden, sånn at enkeltledd i kjeden går tapt på veien. Det betyr jo at man ikke lenger har en kjede; man har ledd som fungerer helt enkeltvis, men som ikke fungerer i et samforhold seg imellom.

I SV er vi mye mer opptatt av at vi bør se på hvert enkelt nivå og se på hvordan vi kan få det nivået til å fungere i en samforståelse med de andre nivåene, sånn at man i sum sikrer at de pasientene som har de største behovene, også er de som prioriteres i helsekøen. Sånn sett kan dette være et viktig skritt på veien. Selvsagt bør det være i helseforetakenes interesse å inngå driftsavtaler som gjør

at man utnytter kapasiteten innenfor det offentlige og det private i et felles samarbeid på en best mulig måte, sånn at de dårligste pasientene får den høyeste prioritet.

Jeg tar opp det forslaget fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet som er inntatt i innstillingen.

Presidenten: Representanten Olav Gunnar Ballo har tatt opp det forslaget han refererte til.

Ola D. Gløtvold (Sp) [10:24:03]: Senterpartiet er glad for at vi nå får en forhåpentligvis bedre avtale mellom de private aktørene innen laboratorier og røntgeninstitutter og den offentlige spesialisthelsetjenesten. Det er viktig at vi sikrer dette på grunn av den enorme veksten i bruk av og utgiftene til private laboratorier og røntgeninstitut som vi har sett de siste årene. Komiteen har også påpekt at det må bli en bedre kontroll med dette.

Samtidig må vi sikre at pasientens behov har førsteprioritet. Det er veldig viktig, og derfor forundrer det meg litt at flertallet, bestående av regjeringspartiene og Fremskrittspartiet, i hvert fall verbalt synes å være mest opptatt av konkurransen innenfor denne sektoren og privatiseringen, nesten koste hva det koste vil. Heldigvis er det slik at i hvert fall lovteksten er så vidt presis at det skulle være mulig med det som nå skjer i dag i lovsammenheng, å få et ryddig forhold og dermed også få kontroll over ressursbruken.

Det er viktig, som også siste taler var inne på, at vi får utnyttet kapasiteten både innenfor offentlig og privat virksomhet når det gjelder laboratorier og røntgeninstitut. Men det må ikke være slik at konkurransefortrinnet skal gis de private på en slik måte at kostnadsveksten fortsatt blir enorm.

Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti tok opp i forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2004 og også nå for 2005 at stønad fra trygden til dekning av utgifter til private laboratorie- og røntgentjenester i sin helhet burde overføres til de regionale helseforetakene. Vi mener at gjennom en slik kanalisering vil det bli en bedre prioritering og et bedre samarbeid, og dermed også en bedre ressursutnyttelse, og at det er en betydelig rasjonaliseringsgevinst for disse tjenestene å samordne det slik. Vi tror at spesialisthelsetjenesten på denne måten også kan skaffe seg bedre oversikt over dette arbeidet og derigjennom få til et raskere løp for pasienten der prioritering med hensyn til henvisning og henvisningstid blir bedre. Derfor fremmer SV og Senterpartiet dette forslaget, der vi ber Regjeringen komme med et lovforslag som innebærer at fusjon til private laboratorier og røntgeninstitut skjer gjennom regionalt helseforetak.

Per Steinar Osmundnes (KrF) [10:27:15]: Denne proposisjonen klargjer at det berre skal bli ytt stønad til dekning av utgifter til prøver, undersøkning og behandling som omfattar avtaler mellom tenesteytar og regionalt helseforetak. Dette er ordningar og eit forslag som Kristeleg Folkeparti stiller seg bak. Vi meiner at dette på ein god måte sikrar at det nettopp er pasientane sine behov som blir sett i sentrum.

(Osmundnes)

Formålet med disse foreslåtte endringane i finansieringsordninga for private laboratorie- og radiologitenester er at dei regionale helseforetaka skal få ansvar for og betre moglegheit til å planleggje og prioritere det samla tilbodet for laboratorie- og radiologitenester innan helse-sektoren og innan eigen helseregion. Laboratorie- og radiologitenester er vesentleg for å sikre rett diagnose, behandling og etterkontroll, og pasientane skal derfor framleis sikrast god tilgang til slike tenester. Samtidig er det nødvendig å innrette finansieringsordningane slik at desse tenestene blir sett i samanheng med anna behandling og diagnostikk.

Gjeldande rett medfører at ansvaret for å styre tilgangen til desse helsetenestene innan helseregionen og ansvaret for å styre ressursbruken innanfor sektoren ikkje er samla på ei hand. Kristeleg Folkeparti meiner derfor at dagens ansvarsfordeling ikkje varetek omsynet til ei føremålsteneleg fordeling og ei god utnytting av dei tilgjengelege ressursane. Denne ansvarsfordelinga medfører at føretaka ikkje har hatt tilstrekkeleg motivasjon til å leggje vekt på ressursbruken i samband med planlegginga av dei samla laboratorie- og radiologitenestene. Dette er også noko av grunnen til den utrullege auken i volum vi har sett. Den store avstanden mellom den som skal dimensjonere ei teneste, og den som bidreg vesentleg til finansieringa, medfører ein risiko for uønskte verknader, t.d. ved at bruken av tenester blir betydeleg større enn det dei medisinske behova tilseier. Vilkåra om at dei private laboratorie- eller radiologivirksemdene må avtale med dei regionale helseforetaka for å utløse trygderefusjon for pasienten, vil gi føretaka betre moglegheit til å styre dei samla utgiftene på dette området. Kristeleg Folkeparti stiller seg derfor bak desse endringane frå Regjeringa.

Så er vi frå Kristeleg Folkeparti si side litt overraska over den sterke argumentasjonen som blir brukt om det som ligg i komiteinnstillinga i forhold til private. Det er slik at ein del regionale helseforetak har hatt problem med å handtere avtalar med private underleverandørar innanfor dei tidsfristane som gjeld. Private underleverandørar opplever ofte at avtalar går ut utan at det er teke opp forhandlingar om nye avtaleperiodar, og at ein derfor driv ei verksemd der ein ikkje klarer å ha føreseielege rammer. Kristeleg Folkeparti er derfor oppteke av at lovendinga blir gjennomført på ein ryddig måte, med fristar som begge parter må halde seg til. Kristeleg Folkeparti er derfor i komiteinnstillinga i lag med dei andre med på at endringa i lova først skal tre i kraft nokre månader seinare, slik at private aktørar som eventuelt ikkje får avtale, får den tida dei treng, til omstilling.

Statsråd Dagfinn Høybråten [10:30:27]: De regionale helseforetakene har ansvaret for spesialisthelsetjenester til befolkningen i sin region. Lovforslaget, slik det framgår av Innst. O. nr. 35, vil medføre at de regionale foretakene får økt ansvar for det samlede tilbudet om laboratorie- og radiologitjenester.

I de senere år har utgiftene til laboratorie- og radiologitjenester økt betydelig både i offentlig og i privat sek-

tor. Den ordningen vi har i dag, innebærer at ansvaret for å styre ressursbruken innenfor sektoren ikke er samlet på en hånd. Endringene som komiteen nå foreslår, vil medføre at de regionale helseforetakene får bedre kontroll med bruken av ressursene, til pasientenes beste.

En samlet komite ønsker at avtalene skal være et økonomisk styringsverktøy, ikke et verktøy for å skjerme egen virksomhet.

35–40 pst. av tjenestene fra de private blir i dag utført utenom avtale med regionale helseforetak. De private aktørene er dermed en viktig leverandør av laboratorie- og radiologitjenester. Det har vært en del misnøye med hvordan de regionale helseforetakene har håndtert avtaler med private aktører. Det må understrekes at anbudsprosessene gjennomføres på en ryddig måte, og at anskaffelsesregelverket følges.

Komiteen ønsker å utsette ikrafttreddelsen fra 1. mai 2005 til 1. september 2005 og foreslår to klare frister som partene må forholde seg til:

- Avtalene skal være inngått innen 1. mai.
- Lovendingen trer i kraft 1. september.

I budsjettet er det lagt opp til at takstene skal halveres fra 1. mai 2005. Ved en utsettelse av lovendingen til 1. september er det mye som taler for at også den foreslåtte halvingen av takstene bør utsettes til samme dato. Dette vil innebære en flytting mellom budsjettkapitler. Et slikt forslag vil bli fremmet i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2005.

For øvrig mener flertallet at pasientenes valgfrihet må ivaretas også innenfor laboratorie- og radiologitjenester.

I odelstingsproposisjonen har departementet lagt opp til at avtalene mellom de regionale helseforetakene og de private virksomhetene skal regulere hvilke typer tjenester som skal kunne leveres fra virksomheten og dermed utløse trygderefusjon. Komiteen slutter seg til dette og understreker at avtalene må utformes slik at de imøtekommer pasientenes samlede behov. Vi må tilstrebe at diagnostisering skjer på best mulig måte for pasientene.

Komiteen ser det ikke hensiktsmessig at avtalene avgrenses til et smalt spekter av tjenester i de tilfeller virksomhetene har en bredde i sitt tilbud, og man understreker også at avtalene som hovedregel skal ha en varighet på minimum to år. Dette er hovedregelen i gjeldende forskrift. Helsedepartementet er enig i at dette prinsippet bør opprettholdes.

Komiteen uttaler at det må være avtale med ett regionalt helseforetak som avgjør om regionale helseforetak skal yte refusjon. Her går jeg ut fra at det siktes til trygderefusjonen.

For å bidra til en god overgang legger helseministeren opp til at de regionale helseforetakene skal kjøpe et minimumsvolum av tjenester i to år. For å kunne tallfeste minimumsvolumet før anbudsprosessene starter, er det fra departementets side opprinnelig forutsatt at volumet for 2003 skal legges til grunn. Flertallet i komiteen forutsetter at foretakene skal ta hensyn til veksten i 2004. Dette vil av departementet bli ivarettatt i bestillerdokumentene til de regionale helseforetakene. Som komiteen er kjent med, er foreløpige aktivitetstall for 2004 usikre. Foreta-

kene vil derfor måtte anvende et visst skjønn i spørsmålet.

Når det gjelder den foreslåtte endringen i pasientrettighetsloven, som er av rent teknisk karakter, bør den tre i kraft så snart som mulig etter at lovendringen er vedtatt.

G e i r - K e t i l H a n s e n hadde her overtatt presidentplassen

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 2. (Votering, se side 273)

S a k n r . 3

Innstilling frå sosialkomiteen om lov om endringar i folketrygdlova og i enkelte andre lover (Innst. O. nr. 36 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 9 (2004-2005) Del I)

Asmund Kristoffersen (A) [10:34:10]: Jeg ber om ordet bare for å ta opp det forslaget fra Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet som er inntatt på side 6 i innstillingen.

Presidenten: Representanten Asmund Kristoffersen har tatt opp det forslag han refererte til.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 3. (Votering, se side 273)

S a k n r . 4

Innstilling frå næringskomiteen om lov om endring i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske mv. (avgiftshjemmel) (Innst. O. nr. 32 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 3 (2004-2005))

Odd Roger Enoksen (Sp) [10:34:57] (ordfører for saken): Realitetene i forbindelse med denne saken ble diskutert under budsjettdebatten i forrige uke, så jeg skal ikke gå inn på dem. Jeg vil bare gjøre oppmerksom på at et flertall i komiteen går imot denne innføringen av avgiftshjemmel i lov om saltvannsfiske, mens avgiftshjemmelen sannsynligvis vil få flertall under behandlingen i Odelstinget i dag.

Ivar Kristiansen (H) [10:35:48]: Jeg viser til saksordføreren innlegg, og på den bakgrunn tillater jeg meg på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti å ta opp forslaget fra mindretallet i komiteen, som er gjengitt på side 3 i innstillingen.

Presidenten: Representanten Ivar Kristiansen har tatt opp det forslag han refererte til.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 4. (Votering, se side 276)

S a k n r . 5

Innstilling frå næringskomiteen om lov om endringer i lov 25. mars 1994 nr. 7 om sikring mot og erstatning for

naturskader (naturskadeloven) og lov 16. juni 1989 nr. 70 om naturskadeforsikring (Innst. O. nr. 34 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 19 (2004-2005))

Åsa Elvik (SV) [10:36:50] (ordfører for saka): Som i førre sak tok vi debatten om realitetane i saka i samband med budsjettbehandlinga i næringskomiteen. Det er eit fleirtal i komiteen, men eit mindretal i Odelstinget som avviser forslaget frå Regjeringa, og eit mindretal i komiteen, men eit fleirtal i Odelstinget som går inn for Regjeringas forslag.

Ivar Kristiansen (H) [10:37:29]: Her får vi det andre meget gode saksordførerinnelegget på rad! Og på samme bakgrunn og med samme begrunnelse tillater jeg meg å ta opp komiteens mindretallsforslag på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, gjengitt på side 5 i innstillingen.

Presidenten: Representanten Ivar Kristiansen har tatt opp det forslaget han refererte til.

Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 5. (Votering, se side 277)

S a k n r . 6

Innstilling fra kommunalkomiteen om endringer i introduksjonsloven (Innst. O. nr. 31 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 2 (2004-2005))

Presidenten: Etter ønske fra kommunalkomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver gruppe og 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre vil presidenten foreslå at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Heikki Holmås (SV) [10:38:37] (ordfører for saken): Fra å være en minister jeg hadde respekt for i forhold til saklighet og kunnskapsnivå da hun tiltrådte i 2001, står statsråd Erna Solberg i dag for det jeg vil kalle en stadig mer inhuman flyktningpolitikk, der hele målet synes å være at Norge på stadig flere områder nærmer seg den strenge politikken som de andre landene i Nord-Europa står for. Jeg mener at denne saken er et eksempel på dette.

Saken dreier seg om at vi ekskluderer en gruppe mennesker fra å kunne få lov å delta på de introduksjonsprogrammene som ble innført som obligatoriske fra 1. september dette år.

Vi har flere grupper som får anledning til å delta på introduksjonsprogrammene. Vi har gruppen som får opphold som kvoteflyktninger, som er de menneskene som blir overført over FN-kvoten, som kommer fra FN's flyktningleirer. Vi har den gruppen mennesker som får asyl.

For 2003 dreide det seg om om lag 600 mennesker. De som får asyl, er de menneskene som får opphold på grunn av at de anses å være individuelt forfulgt i de landene de kommer fra. De får lov til å være med på introduksjonsprogrammene, og kommunen får en sum med penger, som kalles integreringstilskudd, for å finansiere disse programmene.

Vi har stor tro på at introduksjonsprogrammene skal føre til at flere mennesker kommer seg ut i arbeid, og det er også en inntektssikring, der de som deltar på disse programmene, får to ganger grunnbeløpet, omtrent 117 000 kr, mens de deltar i opplæringen. Det er altså et målrettet program som går på norskopplæring, og som går på å sikre folk kompetanse og kompetanseheving, slik at de kan klare seg selv i det norske arbeidslivet.

De flyktningene som får asyl, får med andre ord dette programmet. Tilsvarende får den gruppen med mennesker som får opphold på humanitært grunnlag. Man har én gruppe som får individuelt opphold og dermed asyl fordi de er individuelt forfulgt. Disse menneskene er individuelt forfulgt i den forstand at de f.eks. har drevet med politisk arbeid. Er man flyktning fra Iran, vil man bli regnet som individuelt forfulgt og få asyl. Hvis man er kollektivt forfulgt, som en flyktning fra Darfur, vil man ikke i utgangspunktet få asyl, men man vil gjerne få opphold av beskyttelsesgrunner på humanitært grunnlag. Så er det slik at hvis man har flyktet fra et sted, og familien er igjen et eller annet sted på veien, vil man ønske familie-gjenforening med sin kone og sine barn – det er hovedsakelig koner, fordi det ofte er menn som kommer alene. Og da mener Regjeringen at de menneskene som er individuelt forfulgt, i denne sammenhengen er i en helt annen situasjon enn de menneskene som er kollektivt forfulgt.

I innstillingen fra komiteen og i den odelstingsproposisjonen som Regjeringen la til grunn, klarer de altså ikke å fremme ett eneste saklig argument for hvorfor de mener at det skal være en forskjell mellom disse to gruppene. Det eneste argumentet som den framhever med en viss tyngde, er at siden man i 2003 innførte en forpliktelse for dem som får opphold på humanitært grunnlag til å tjene 170 000 kr før de får gjenforening med familien sin, er det dermed også den enkelte persons ansvar å ta vare på disse.

Jeg tror at dette vil føre til at flere kommuner kommer til å nekte å ta imot mennesker som har fått opphold på humanitært grunnlag. Det er flere av storbykommunene på Vestlandet som allerede har varslet det. Statsrådets egen kommune, Bergen, har sagt at dette er en praksis som de finner helt uholdbar.

Jeg tror at dette vil sette integreringen av flyktninger flere skritt tilbake i forhold til det vi faktisk har gått sammen om å oppnå fra 1. september i år. Det er grunnleggende urettferdig, og det er en grunnleggende inhuman praksis, å skille så klart mellom disse to gruppene, altså de som får opphold på humanitært grunnlag, og de som får asyl. I tillegg er det stikk i strid med politikken fra Regjeringen, som går ut på at man særlig ønsker å jobbe for integrering av innvandrerkvinner og -barn.

Jeg vil med dette ta opp det mindretallsforslaget som vi har sammen med Senterpartiet, forslaget om å fjerne forsørgelseskravet for denne gruppen mennesker.

Presidenten: Representanten Heikki Holmås har tatt opp det forslaget han refererte til.

Kari Lise Holmberg (H) [10:44:44]: Fra 1. september i år har alle kommuner hatt plikt til å tilby nyankomne flyktninger et toårig introduksjonsprogram. I denne proposisjonen foreslår Regjeringen at personkretsen i introduksjonsloven innsnevres. Det er familie-gjenforente til personer som har fått opphold på humanitært grunnlag, som heretter vil få rett og plikt til norskopplæring i stedet for deltakelse i et introduksjonsprogram. Den enkelte kommune kan imidlertid på fritt grunnlag velge å inkludere gruppen i kommunens introduksjonsordning.

Høyre støtter Regjeringens forslag. Ulike forhold tilsier at denne innsnevringen av personkretsen bør gjennomføres. For det første har Stortinget tidligere vedtatt at det fra 1. mai 2003 skal stilles krav til underhold ved familie-gjenforening for dem som har fått opphold på humanitært grunnlag. Hensikten er at personen gjennom introduksjonsprogram og tilknytning til arbeidsmarkedet skal bli selvhjulpel. Hvis den som bor her, er integrert på arbeidsmarkedet før gjenforeningen, vil det være lettere å hjelpe familien med tilpasning til et liv i Norge. Det forutsettes med andre ord at vedkommende forsørger egne familiemedlemmer i kraft av sin posisjon som lønns-mottakere. Vi betrakter denne gruppen på lik linje med arbeidsinnvandrere som også forutsettes å kunne forsørge egne familiemedlemmer i kraft av sin posisjon som lønns-mottakere.

Det er i denne sammenheng viktig å bemerke at introduksjonsstøtten på 2 G ikke er høy nok til å oppfylle underholdskravet. Det har fra ulikt hold blitt hevdet at underholdskravet ikke er reelt og derfor ikke fungerer etter hensikten. Vi tar dette til etterretning og ber nå Regjeringen om å vurdere en økning av beløpets størrelse. Både Høyre, Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet står bak flertallsmerknaden om dette.

Norge bør føre en innvandringspolitikk som ikke skiller seg vesentlig fra den politikken som føres i de fleste av våre europeiske naboland – så også i denne saken. Med unntak av Sverige stiller andre land krav til underhold, og i enkelte øvrige land stilles strengere krav for å få familie-gjenforening enn i Norge. I Storbritannia må for eksempel hovedpersonen ha bodd i landet i fire år. I Tyskland er utgangspunktet at det ikke gis familie-gjenforening for denne gruppen, og i Danmark er reglene strengere enn i Norge.

Regjeringen har nedsatt et utvalg som gjennomgår og kommer med forslag til ny utlendingslov. Utvalgets forslag skal nå ut på høring. Ifølge utvalget skal utlendinger med beskyttelsesbehov ikke lenger få opphold på humanitært grunnlag, men asylstatus. Om dette blir vedtatt, blir den nye bestemmelsen om humanitært grunnlag i så fall en rendyrket bestemmelse for opphold ut fra humanitære grunner, mens folk med beskyttelsesbehov får asyl-

status og bedre rettigheter. Jeg tror en slik endring kan ha mye for seg, og imøteser både høringsuttalelsene og den kommende behandlingen i Stortinget.

Jeg vil avslutningsvis presisere at den nye ordningen om rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap ikke blir berørt av endringen i denne saken. Den gruppen vi her omtaler, kommer heretter ikke innunder introduksjonsloven, men vil ha rett og plikt til norskkopplæring, minst 300 timer, men på det meste 3 000 timer, etter en individuell vurdering.

Jeg tar opp vårt forslag i saken.

Presidenten: Representanten Kari Lise Holmberg har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Per Sandberg (FrP) [10:48:46]: Regjeringen legger med bakgrunn i to forskjellige argumenter opp til at familiegjeforente som har opphold på humanitært grunnlag, ikke lenger skal få introduksjonsstønning, og til at kommunene hvor de er bosatt, ikke lenger skal få integreringstilskudd.

Det ene argumentet er:

«Hvis herboende er integrert på arbeidsmarkedet før gjenforeningen, vil det være lettere for ham/henne å hjelpe familien med tilpasningen til et liv i Norge.»

Det andre argumentet er:

«Familiegjeforente til personer med en slik oppholds- eller arbeidstillatelse anses ikke lenger for å være en gruppe som den norske stat kan sies å ha et særskilt ansvar for.»

Videre sier Regjeringen:

«En konsekvens av at familiemedlemmer til personer med oppholds- eller arbeidstillatelse gitt i medhold av utlendingsloven § 8 annet ledd ikke lenger unntas fra underholdskravet etter utlendingslovgivningen, bør være at de ikke lenger omfattes av introduksjonsordningen.»

Fremskrittspartiet deler disse argumentene og disse synspunktene. Det er jo dette som er grunnleggende viktig i den saken som vi har til behandling.

De foreslåtte endringene i introduksjonsloven vil resultere i at introduksjonsprogrammet ikke vil dekke kostnadene for dem som selv kommer inn på familiegjeforening, og som i utgangspunktet er forventet – og det bør forventes av alle – å bli forsørget av dem som står bak familiegjeforeningen. Dette mener Fremskrittspartiet er viktige premisser. Det er også i tråd med den intensjonen som utlendingsloven er bygd opp rundt, akkurat dette med at den som henter inn familiemedlemmer på gjenforening, har et selvstendig forsørgeransvar.

Fremskrittspartiet har en rekke ganger fokusert på at forsørgerkravet er altfor beskjedent. Sett i lys av den foreslåtte endringen understreker dette behovet for strengere krav til forsørgelsesevne, da de som hentes inn på familiegjeforening, også har et stort behov for å integreres.

Hvis disse to momentene ikke ses i sammenheng, vil en kunne risikere at disse menneskene nedprioriterer integreringsprosessen og derfor i større grad faller utenfor

samfunnet. Derfor er det viktig et en retter fokus mot underholdskravet, og sannsynligvis også forsterker kravet. Derfor er jeg fornøyd med at Høyre, Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet står sammen om å vurdere hvorvidt dette kravet skal forsterkes. Jeg vil ikke legge skjul på at vi i den sammenheng også vil ha inn krav om egen bolig, det er veldig viktig.

Når det gjelder det som saksordføreren sa om integreringsprosess og kvinner, deler jeg de synspunktene. Men her vil jeg vise til behandlingen av Ot.prp. nr. 50 for 2003-2004, hvor komiteen i særdeleshet la vekt på at det skulle rettes fokus mot kvinner. For jeg tror også, i likhet med saksordføreren, at det er viktig at vi fokuserer på at integreringsprosessen må starte fra den siden. Men det betyr ikke at Fremskrittspartiet vil følge Sosialistisk Venstreparti når det gjelder å yte enda mer bistand i forhold til at disse ikke kan bli integrert som selvstendige i det norske samfunnet.

Vi i Fremskrittspartiet er også, som det blir sagt her, litt skeptiske til hvorvidt dette vil resultere i større utfordringer for kommunesektoren. Derfor er vi våkne for det, og vil allerede nå signalisere – og det tror jeg heller ikke Kristelig Folkeparti og Høyre er motstandere av – at vi fortsatt skal fokusere på hvordan dette vil slå ut for kommunesektoren, og eventuelt komme tilbake og foreta evalueringer og justeringer som er mer treffsikre, hvis det skulle vise seg at dette ikke vil fungere i forhold til integrering i kommunene.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp) [10:53:33] (leiar i komiteen): Viss ein skulle innhenta råd om ein strategi for å hindra integrering og inkludering av flest mogleg av dei innvandrane som nyleg er komne hit, trur eg det er sju råd som ville peika seg ut.

For det fyrste: Så tvil om bakgrunnen for at den enkelte innvandrar eller flyktning er kommen til Noreg, ved å sortera veldig nøye grunnlaget for at dei kom. Fekk dei asyl? Fekk dei opphald her fordi dei hadde trong for vern, eller fekk dei opphald på humanitært grunnlag?

For det andre: Ver spesielt oppmerksom på kvinnene. Viss ein integrerer dei, kan ein jo risikera at heile familien blir integrert.

For det tredje: Fjern for all del integreringstilskottet for fleire. Då vil ein sikra at kommunane ikkje satsar så hardt på integrering.

For det fjerde: Reverser det vellukka busetjingsopp- legget som har vore for einslege flyktningar, og som KS og departementet saman har kunngjort at dei er svært nøgde med. Det må stoppast med ein gong. Det kan jo føra til at fleire blir integrerte og inkluderte.

For det femte: Set for all del kravet om underhold så høgt at det er vanskeleg både å delta i eit introduksjons- program og å spara seg opp pengar for å få familien til Noreg.

For det sjette: Lytt for all del ikkje til kommunane. Ha heilt døde øyre for at innstrammingar på ulike felt kan føra til mindre satsing frå kommunane si side.

Og, som om ikkje det var nok, eit sjuande punkt: Sørg for at framtida deira blir uviss. Kom med nokre reglar det

eine året som blir reverserte det andre året. Eg finn i samband med det grunn til å minna om at grunnlaget for familiesameining blei fjerna i 1997, men innført igjen i 2003. Det er lurte med slik uvisse, for det skaper usikkerheit i kommunane om kva dei skal satsa på.

Eg tek med eit åttande punkt: Hald for all del løyvingane låge til organisasjonar som arbeider lokalt med integrering og inkludering.

Ein kunne tru at det var slike råd Regjeringa no hadde lytta til, når ho på den eine sida legg fram ei eiga melding om deltaking og inkludering som skal bli behandla i Stortinget etter jul, og, på den andre sida, i budsjettet for 2005, kjem med dei innstrammingane som ligg i Ot.prp. nr. 2.

Eg har lyst til å seia på vegner av Senterpartiet: Det var mest så vi ikkje trudde det vi las. Kommunalministeren og representantar frå Regjeringa er jamleg ute og seier at dei skal styrkja moglegheitene for å bli integrert i kommunane. Dei skal auka fokuseringa på likebehandling. Dei skal auka fokuseringa på kvinnene sin situasjon. Det blir sagt at dei skal styrkja integreringstilskottet. Samtidig tek dei det vekk for nokre grupper. Dei er nøgde med at dei har busett fleire einslege. Dei seier at dei har god dialog med kommunane. Og så er heile denne proposisjonen eit einaste langt bevis på det motsette.

Senterpartiet tek avstand frå dei forslaga som er fremma her. Vi trur dei vil føra til uvisse for kommunane når det gjeld busetjing. Vi trur det vil føra til at færre blir busette, og vi trur at færre vil bli inkluderte og integrerte.

Heilt til slutt, når det gjeld krav om underhald: Eg skulle lika å sjå dei som klarer både å delta i eit program og å tena så mykje at dei klarer å oppfylla dei krava som er sette til underhald for å få sine pårørande til Noreg. Det kan sjå ut som dei bevisst er sette slik for å hindra at dei som kjem på humanitært grunnlag, òg får familien sin til Noreg.

Steinar Bastesen (Kp) [10:59:04]: Vi behandlar i dag en endring i introduksjonsloven. Det er vel kanskje vel og bra. Jeg skal si noen få ord om introduksjonsloven generelt.

Når det er blitt slik at asylsøkere eller innvandrere som er samboere, kan få 2 G når de flytter inn og får status i dette landet, og borgere i dette landet får 1,5 G, er det et spørsmål om ikke borgere i dette landet skulle ha vært asylsøkere, slik at de hadde fått 2 G, de også. Jeg er ikke imot at innvandrere og asylsøkere får 2 G, men jammen må de andre òg ha det. Det er noe som er helt galt når vi gir mer penger til dem som kommer rekende inn i landet. En del av disse folkene kaster papirene sine og nekter å oppgi egen identitet. De kommer ikke fordi de trenger hjelp, men de kommer av helt andre grunner. Og attpåtil, når de har fått asylsøkerstatus og blitt innvandre-re, får de 2 G – mye mer enn det folk som bor i dette landet, får. Det henger ikke på greip. Det spørres om vi alle skulle blitt asylsøkere, så vi hadde fått 2 G.

Statsråd Erna Solberg [11:01:12]: Jeg tror ikke at jeg kommer til å la Heikki Holmås' vurderinger av hva

som er saklige begrunnelser, være grunnlag for å si at vi ikke har et eneste saklig argument i denne sammenhengen, slik han som saksordfører innledet med å si.

Det er slik at vi behandler familiegjenforening med personer som har fått opphold på humanitært grunnlag, og det er ikke snakk om kollektiv forfølgelse. Alle som har fått opphold på humanitært grunnlag, er individuelt vurdert i forhold til om de har et beskyttelsesbehov. Det er altså ikke kollektive forfølgelsesgrunner. Vi behandler dem som blir familiegjenforent, på lik linje med alle andre som blir familiegjenforent i Norge, med unntak av de som er familiegjenforent med flyktninger. Det betyr at alle andre som blir familiegjenforente, de som gifter seg hit til landet, og andre, får akkurat den samme behandlingen som de personer som har fått opphold på humanitært grunnlag, får. Man kan selvfølgelig velge å si at dette er en gruppe som man skal sammenligne med dem som får opphold basert på asyl, eller man kan velge å si at man skal sammenligne dem med personer som kommer til dette landet og får en vurdering av om de kan forsørge personen som kommer. Jeg tror det er viktig av integreringshensyn. Jeg tror faktisk at både Magnhild Meltveit Kleppa og Heikki Holmås tar feil hvis de tror at det ikke er viktig å sørge for at det er incentiver som gjør at flere kommer raskere i jobb, selv om vi også har introduksjonsordningen, ved å sørge for at det finnes en gulrot, som bl.a. en familiegjenforening kan være.

Det er slik at vi har rekord når det gjelder å bosette enslige i år, etter at lovforslaget ble fremmet i Stortinget. Lovforslaget er kjent. Vi har økt integreringstilskuddet til kommunene for å komme opp i det kommunesektoren har bedt om. Og ett av spørsmålene som kommunene ofte tidligere har tatt opp, er usikkerheten knyttet til å bosette enslige, fordi de har vært redde for at det kommer flere i familien, og at man dermed får en familiegjenforening senere. At vi innførte forsørgelseskravet, noe som innebar at man ikke etter fem–seks uker plutselig oppdaget at det ville kunne komme flere personer enn dem man først hadde sagt ja til å bosette, synes mange kommuner har vært greit.

Så har jeg lyst til å si at denne regjeringen satser sterkt på integrering. Vi har både utvidet og systemisert integreringsarbeidet. Vi har lagt opp til at det skal være flere retter og plikter innenfor alle grupper av innvandrere som kommer til dette landet. Og det er ikke slik at de som blir familiegjenforent med personer med opphold på humanitært grunnlag, ikke kommer inn under integreringstiltaket. De kommer inn under det samme integreringstiltaket, nemlig rett og plikt til norskopplæring, som alle andre som gifter seg til dette landet, får.

Det er også veldig viktig å sørge for at vi har et godt arbeid ute i kommunene. Men det å si at man gir introduksjonsstønad til personer som man i utgangspunktet har sagt skal forsørges, blir ulogisk for mange. Det at man i utgangspunktet sier at man skal prøve ut om en person kan ha forsørgelsesevne for den personen som kommer, og at det er et prinsipp at den som allerede er her, skal forsørge den som kommer, og så vil man etter dag to i Norge faktisk få 2 G i lønn i introduksjonsperio-

den, blir også ulogisk. Da er det logiske at man deltar i og har rett og plikt til norskopplæring, at man får muligheten. Og vi må styrke arbeidet fremover. Vi må få folk raskere i jobb, også i den gruppen som gifter seg hit til landet, ikke bare de som får opphold i henhold til paragrafene om opphold på humanitært grunnlag.

Det er også viktig at vi sørger for at når man har et forsørgelseskrav, er det et faktisk forsørgelseskrav. Det er ikke dermed sikkert at kommunene får større utgifter med disse enn med utlendinger som gifter seg med nordmenn i Norge. Det er ikke større byrde ved det. Jeg har merket meg at noen kommuner anfører at de da får større økonomiske byrder med dem, bl.a. ved at de skal ha legetjenester, skole og alt slikt – ja, men det skal også alle de som flytter til Norge fordi de har giftet seg med en nordmann og blitt glad i vedkommende, ha. Det er utgifter som enhver kommune har, uansett hvem som måtte flytte dit, eller hvilket hjemmelsgrunnlag i utlendingsloven man må ha for det. Det er faktisk en del av det som kommuneoverføringene skal ta høyde for, å gi den økonomiske hjelpen til kommunene for at de skal kunne ha et generelt tilbud til alle innbyggerne i kommunen. Det vi forsøker å gjøre, er å gjøre dette logisk. Å putte dette inn i et perspektiv om at vi skal være negative til integrering, slik komitelederen forsøkte å gjøre i sitt innlegg, synes jeg er motstridende. Det er faktisk slik at vi systematisk har fremmet forslag overfor Stortinget for å gjøre integreringsarbeidet bedre, både i kommunene og i forhold til retter og plikter for innvandrere.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Per Sandberg (FrP) [11:06:41]: Forslaget som ligger til behandling, fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet, lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i det pågående arbeid med et generelt underholdskrav ved familiegjenforening, om å legge vekt på en helhetlig økonomisk vurdering. I denne sammenheng ber Stortinget Regjeringen om også å vurdere en økning av beløpets størrelse.»

Mine spørsmål til statsråden er: Hvilke andre områder er det mulig å vurdere i en helhet for å stille krav ved familiegjenforening? Utover det som går på det generelt økonomiske, finnes det andre områder som statsråden og Regjeringen vurderer i sammenheng med dette?

Mitt neste spørsmål går kanskje litt utover det som er saken i dag. Men det er en rekke personer som ikke blir inkludert når det gjelder disse sakene også. Har statsråden og Regjeringen vurderinger på gang i forhold til f.eks. arbeidsplikt for dem som måtte gå på sosialstønad osv., og som ikke blir inkludert direkte i forhold til denne type innstramminger?

Statsråd Erna Solberg [11:08:03]: Når en av forslagsstillerne ber meg om å gjøre rede for forslaget sitt, vil jeg si at vi skal vurdere hva vi oppfatter ligger i det forslaget som er fremmet av Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti.

Når det gjelder familiegjenforening, er det først og fremst spørsmål om å diskutere beløpets størrelse. Innenfor familiegjenforening er det også spørsmål om andre typer økonomi enn bare lønn. Noen personer kan jo ha formue, det er ikke mange av dem som kommer og søker om opphold, som har det, men det fins personer som har det. Noen personer kan ha andre midler å leve av, og som det kan være aktuelt å se nærmere på. Det kan også være spørsmål om garantiforpliktelser, om å se på om det er en økonomisk utvikling hos en person som gjør at man med stor sannsynlighet vil kunne komme over terskelen for familiegjenforening. Men jeg tror vi må bruke litt tid på å se på dette.

Jeg har lyst til å understreke at en av hovedutfordringene med hensyn til å gjøre underholdskravet mer reelt enn det er i dag, er først og fremst spørsmålet om hvordan våre sosiale ordninger er utformet.

Til det andre spørsmålet som ble stilt: I sosialloven er det hjemmel for å kreve arbeidsplikt. Den kunne betydelig flere kommuner enn i dag ha brukt.

Heikki Holmås (SV) [11:09:46]: Jeg gjentar min påstand om at statsråden ennå ikke har klart å frambringe noen saklige argumenter for hvorfor man endrer denne ordningen. Jeg vil gjerne trekke fram paradokset eller motstriden her i forhold til det som sies i odelstingsproposisjonen, der det står:

«Familiegjenforente til personer med en slik oppholds- eller arbeidstillatelse anses ikke lenger for å være en gruppe som den norske stat kan sies å ha et særskilt ansvar for.»

Det er interessant at man på en måte endrer politikken på den måten – spesielt når Kari Lise Holmberg sier at hun mener det vil være bra at man i forbindelse med behandlingen av utlendingslovgivningen legger opp til at en større andel av denne gruppen bør få asyl og dermed nettopp være innenfor den gruppen som staten sies å ta et særlig ansvar for.

Kan Erna Solberg forklare meg samsvaret mellom Høyres politikk på Stortinget og Høyres påstander i regjering? Og kan hun også være så snill å forklare meg hva det er ved ordningen med integreringstilskudd til denne gjengen som har fungert så dårlig, siden hun nå har bestemt seg for å fjerne den?

Statsråd Erna Solberg [11:11:09]: Det er altså slik at det ikke er fremmet noe forslag til ny utlendingslov fra Regjeringens side. Vi kommer til å gå igjennom de forslagene vi får. Det er heller ikke slik at alle som er i denne gruppen, ville fått asyl. Det er relativt mange, men størstedelen av den gruppen som får opphold på humanitært grunnlag, ville ikke kommet inn under asylreglene med den nye loven heller, men en del av dem ville det. Og det er akkurat dette som jeg som statsråd faktisk har vært opptatt av, nemlig at vi har for få som får asyl, og for mange som får opphold på humanitært grunnlag. Det signalet har også utlendingsmyndighetene tatt. Derfor er det flere som får asyl i dag enn det var før denne regjeringen tiltrådte, nettopp fordi vi har vært opptatt av at vi

skal imøtekomme kritikken om at man litt for lett avskjærer saker før de kommer opp.

Det er klart at det har skjedd endringer. De viktigste endringene jeg har gjort, med Stortingets tilslutning, sammen med de samme partiene som slutter seg til denne loven, var at vi 1. mai 2003 innførte et forsørgelseskrav for denne gruppen. Vi innførte en lov om en introduksjonsordning som innebærer at alle som kommer inn under denne loven, har rett til å få 2 G i lønn, samtidig som de egentlig skal forsørges av den som allerede har kommet tidligere. Det blir ulogisk, det rydder vi opp i, og det syns jeg faktisk er ganske saklig.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp) [11:12:43]: Kva det er som er ein logisk argumentasjon i denne saka, har vore eit spørsmål. For meg er det slik at ein flyktning som har fått opphald på humanitært grunnlag, vil ha den same uroa for sin eventuelle familie som oppheld seg ein eller annan plass. Og då må det vera logisk å syta for at vi får eit regelverk som gjer at det blir lettare og ikkje vanskelegare for den personen å få sin familie busett.

For det andre vil det vera logisk å lytta til erfaringane frå kommunane. Der forstår eg no statsråden slik at KS og kommunane har gitt eit anna signal til departementet enn dei har gitt til komiteen. Vi har altså lese oss til at det er ei rekkje kommunar som seier nei til å busetja fleire flyktningar frå nyttår, på grunn av desse endringane. Vi har òg fått det same formidla frå KS. Eg bed om ei oppklaring frå statsråden.

Statsråd Erna Solberg [11:14:07]: Jeg syns det som Senterpartiet og SV gjør, er helt logisk. De er imot å ha forsørgelseskrav, derfor vil de selvfølgelig også si at kommunene skal ha integreringstilskudd, og at folk skal omfattes av introduksjonsloven. Men de bør da også akseptere at vi mener at rekkefølgen er en annen, at det er en logisk sammenheng her, og at det faktisk henger sammen. Det ville ikke henge sammen å fortsette med å opprettholde et forsørgelseskrav samtidig som man ikke skulle ha en forsørgelsesplikt overfor den personen som kommer, fordi det offentlige overtar forsørgelsen gjennom introduksjonsordningen, noe som altså derfor vil være et rart skille i forhold til andre grupper som har det.

Når det gjelder kommunespørsmålet, gjaldt min henvisning de uttalelser som mange kommuner brukte som begrunnelse for at de ikke ville bosette enslige tidligere, før vi innførte forsørgelseskravet 1. mai 2003. Det var usikkerhet om det ville bli slik at når man bosatte en enslig, ville det komme ytterligere familie.

Det er ingen tvil om at KS og kommunene hadde ønsket at man skulle få integreringstilskudd for denne gruppen, og det har jeg heller ikke sagt noe til. Det er helt logisk at de ønsker seg penger, men det blir ulogisk når det ikke henger sammen med det kravet vi stiller til folk som skal komme til Norge.

Heikki Holmås (SV) [11:15:43]: Statsråden viser her til forsørgelseskravet, som om det er det som gjør at det er logisk at disse tingene henger sammen. Det vi kanskje

burde stille spørsmål om, var: Hva var logikken bak innføringen av dette forsørgelseskravet?

Jo, logikken bak dette forsørgelseskravet er at statsråd Erna Solberg mener at det er lettere å sammenlikne en flyktning som får opphold på humanitært grunnlag, og som er analfabet fra Somalia, med en nordmann som gifter seg med en russisk dame, og som det derfor stilles forsørgelseskrav til, enn det er å sammenlikne vedkommende med en annen flyktning, som heller ikke kan norsk, og som kommer fra et annet sted. Det er denne sammenlikningen som er den mest hårreisende, etter min oppfatning, og som gjør at det blir en inhuman flyktningpolitikk istedenfor en flyktningpolitikk der man legger vekt på god integrering av flyktningene som det avgjørende.

Statsråd Erna Solberg [11:17:04]: Det er kanskje viktig å si at det finnes en annen sammenligning her, nemlig at denne somalieren i utgangspunktet var enslig. Det går noen år, og så finner han ut at han vil gifte seg med en fra hjemlandet sitt. Da har vi alltid stilt forsørgelseskrav. Han kan være like mye analfabet, men vi har alltid stilt forsørgelseskrav når man gifter seg på nytt.

Hvis man ikke har stilt forsørgelseskrav tidligere, har det bare vært overfor den gruppen som var forsørget, som altså var gift før de eventuelt kom til Norge. Det er en ganske stor andel der giftermål er inngått etterpå, faktisk en av de største andelene vi har av familiegjenforeninger, av personer som kommer til landet, som nettopp er i den situasjonen at man har kommet hit som enslig, og så gifter man seg på et senere tidspunkt. Det synes jeg er en helt sammenlignbar situasjon, og i slike tilfeller har vi alltid stilt forsørgelseskrav.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Signe Øye (A) [11:18:20]: I dag har saksbehandlingen i Stortinget gått fortere enn jeg klarte å beregne, så jeg beklager at jeg ikke har fått være med på hele debatten.

Det er overraskende at Regjeringen, bare kort tid etter at introduksjonsloven var vedtatt og personkretsen var bestemt, kommer til Stortinget med endring av hvem som skal komme inn under loven. Det var faktisk slik at Regjeringen skrytته uhemmet av introduksjonsordningen da den ble lagt fram, selv om det var en ordning som Regjeringen var pålagt å innføre. Da er det overraskende at innstrammningene kommer før ordningen er skikkelig igangsatt.

Arbeiderpartiet mener at dette er å lure kommunene. Mange kommuner har planlagt å ta imot enslige flyktninger, ut fra at ordningen skulle fungere slik den ble vedtatt. Dette skaper ikke tillit mellom regjering, storting og kommunene, med en felles oppgave i å bosette og integrere flyktninger som trenger beskyttelse i Norge.

Jeg har også merket meg at Fremskrittspartiet har kjøpt forslaget om en innskrenking av personkretsen mot at Regjeringen skal utrede og øke størrelsen på underholdskravet. Det er ikke overraskende.

Arbeiderpartiet er bekymret med hensyn til en innstramming av personkretsen. De som søker om familiegjengenforening etter at hovedpersonen har fått innvilget oppholds- og arbeidstillatelse, vil nå falle utenfor introduksjonsprogrammet. Det blir et paradoks når de familier som søker om familiegjengenforening samtidig som hovedpersonen, fortsatt skal være omfattet av loven og få introduksjonsstønad. Dette blir ikke enkelt å forklare.

Vi er bekymret over at bosettingen av enslige flyktninger igjen stopper opp. Kommunene skal ha ros for at det i høst er blitt bosatt mange enslige etter at KS, UDI og Husbanken gjennomførte en bosettingsaksjon. Flere kommuner har allerede varslet om sin skepsis til å bosette enslige med familier i hjemlandet.

Arbeiderpartiet har stor forståelse for at med den dårlige økonomien som svært mange kommuner nå har, er det all grunn til å tro at bortfall av introduksjonsstøtte vil være en medvirkende årsak til at færre bosettes. Dette gjelder spesielt i presskommunene, og det er der flyktningene vil bo. Arbeiderpartiet vil derfor følge utviklingen nøye og påberope seg retten til å komme tilbake til saken, hvis det viser seg at det som nå blir vedtatt, sinker bosettingen, at enslige blir boende enda lenger i mottak, osv.

Arbeiderpartiet er ikke enig i at det skal disponeres annerledes innenfor den rammen som flertallet i Stortinget, regjeringspartiene og Fremskrittspartiet, har vedtatt for neste år. At integreringstilskuddet øker, er bra og hjelper på en underfinansiert reform, som Stortinget har pålagt kommunene.

Anita Apelthun Sæle (KrF) [11:21:49]: Sjølv om vi kjem seint med i debatten, vil Kristeleg Folkeparti presisera at integrering av innvandrere er ein tovegs prosess. Det handlar om vilje frå innvandraren til deltaking og om vilje frå storsamfunnet til inkludering.

Like moglegheiter, rettar og plikter er viktige verkemiddel i integreringsprosessen. Å forsørgja seg sjølv og familien sin gjennom arbeid dannar grunnlaget for velferd for familien og er det viktigaste tiltaket mot fattigdom. Arbeid gjev sosial godkjenning, skapar økonomisk sjølvstende og medverkar til auka livskvalitet og gjensidig forståing. Det gjeld ikkje minst personar med innvandringsbakgrunn. Derfor er det ei politisk målsetjing for Kristeleg Folkeparti å sikra innpass og like tilhøve i arbeidslivet for alle. Det fordrar at samfunnet skapar incitament som gjer det formålstenleg å delta aktivt i arbeidslivet framfor å gå ledig. Berre slik kan vi halda ved lag og vidareutvikla velferds goda i samfunnet vårt.

1. mai 2003 vart det igjen innført krav om underhaldsplikt ved familiesameining for personar som har fått opphaldsløyve på humanitært grunnlag. Lovgjevinga vi no handsamar, er ein konsekvens av dette og fører til at rett og plikt til introduksjonsprogram fell bort for denne gruppa. Vi trur at det stimulerer til raskare å verta økonomisk sjølvhjelp. Dersom dei som allereie bur i landet, er integrerte på arbeidsmarknaden før sameininga, vil det vera lettare å hjelpa familien med tilpassing til eit liv i Noreg.

Gjennom lovgjevinga vi no debatterer, signaliserer staten at desse personane sjølv har ansvaret for å forsørgja sine familiemedlemmer. Desse personane vert ikkje sedde på som ei gruppe som den norske stat kan seiast å ha eit særskilt ansvar for, utover det som følgjer av ansvaret for innbyggjarane generelt. Denne gruppa vert no sidestilt med arbeidsinnvandrere. For dei gjeld også føresetnaden om å kunna forsørgja eigne familiemedlemmer i kraft av sin posisjon som lønsmottakar.

Underhaldskravet og storleiken kan synast noko låg. Kristeleg Folkeparti er derfor oppteke av at Regjeringa skal vurdera storleiken på beløpet. Det vert lagt vekt på ei heilskapleg økonomisk vurdering. Det må leggjast til grunn at inntektskravet gjev reelt høve til underhald av familien. Dette er naudsynt for å unngå at familien vert avhengig av økonomisk sosialhjelp i påvente av at dei familiesameinte kjem i arbeid.

Språkkompetanse dannar basis for deltaking. Det er derfor viktig for meg å presisera at sjølv om denne gruppa ikkje lenger vert omfatta av introduksjonsprogrammet, vert ho omfatta av rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Eg vil også leggja til at kommunane etter eige skjønn kan velja å tilby introduksjonsprogram til disse personane dersom dei finn det formålstenleg.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en tale tid på inntil 3 minutter.

Heikki Holmås (SV) [11:25:02]: Jeg trodde egentlig ikke jeg skulle gjøre noe så frekt som å prøve å oppsummere denne debatten.

Dette er en debatt der en del av skillelinjene i norsk flyktning- og innvandringspolitikk kommer veldig klart fram. Regjeringen har en klar målsetting om å legge mer vekt på de innvandringspolitiske hensynene. Altså med andre ord: I stedet for å tenke på hva det er som er rett og galt i forhold til denne gruppen, ser man på hva man kan gjøre for at det skal komme færrest mulige flyktninger av denne gruppen, slik som Kari Lise Holmberg sa det, mens man heller burde legge vekt på det som er den gode integreringspolitikken for dem som kommer hit. Det er verdt å merke seg at det ikke er en eneste gruppe, forsamling eller kommune utenfor dette hus som har uttalt at det er en lur integreringspolitikk som vi nå fører. Tvert imot har samtlige sagt det motsatte.

Det er slik at vi nå innfører et klarere skille, for vi har en samlebetegnelse på denne gruppen. Vi kaller dem flyktninger. Det vi gjør nå, er at vi tar en del av flyktninggruppen og sier at for dem gjelder det en annen politikk i forhold til familiegjengenforening og integreringstilskudd enn for den andre gruppen av flytninger.

Kommunene er ikke først og fremst opptatt av, slik som Erna Solberg sier, å få mer penger. De er opptatt av å gi et godt integreringstilbud til den gruppen mennesker som kommer. Enten de kommer tidlig eller de kommer sent, blir det nå slik at de ikke vil få integreringsprogram. Det mener kommunene er dårlig integreringspolitikk.

Så stusser jeg over Kristelig Folkepartis familiepoltikk, som i dette tilfellet går ut på at de mener det er riktig at man skal legge til rette for at folk som kommer, som ikke kan norsk spesielt godt, og som dermed vil bruke tid på å komme seg ut i arbeidslivet, skal være lenge atskilt fra sine barn og sine familiemedlemmer. For de mener at det er riktig i forhold til å føre en familiepoltikk. Det er i hvert fall ikke en spesielt god familiepoltikk.

Jeg tenker at jeg bare vil avslutte med å si at vel, nå blir dette slik som det blir. Vi har lagt merke til at Erna Solberg finner seg vel til rette med å være klistret opp til Fremskrittspartiets Per Sandberg i denne saken. Det er mulig at de finner seg vel til rette med det. Vi andre synes det er ubehagelig. Men på den andre siden reflekterer det vel egentlig hvordan politikken på dette feltet har utviklet seg de siste årene.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 6. (Votering, se side 278)

S a k n r . 7

Innstilling fra kommunalkomiteen om lov om endringer i kommuneloven (oppheving av plikten til å omdanne interkommunale revisjonsenheter til selskap) (Innst. O. nr. 21 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 11 (2004-2005))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet. (Votering, se side 279)

S a k n r . 8

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om lov om endringer i folketrygdloven (rett til lønnskompensasjon under fedrekvoten basert på egen opptjening) (Innst. O. nr. 37 (2004-2005), jf. Ot.prp. nr. 7 (2004-2005))

Presidenten: Etter ønske fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen vil presidenten foreslå at taletiden blir begrenset til 5 minutter til hver gruppe og 5 minutter til statsråden.

Videre vil presidenten foreslå at det blir gitt anledning til tre replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre vil presidenten foreslå at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Ola T. Lånke (KrF) [11:29:05] (ordfører for saken):

I dag tar Stortinget et viktig likestillingsskritt ved å gi far fødselspenger i fedrekvoten på grunnlag av egen opptjening. Kristelig Folkeparti er tilfreds med at fars lønnskompensasjon i fedrekvoten ikke lenger blir avhengig av mors stillingsandel. Fedre som har rett til fedrekvote, får fra nyttår fødselspenger i disse fire ukene basert på egen stillingsandel. Forslaget vil bedre fars økonomiske mu-

lighet til å ta ut fedrekvote, og det vil samtidig forenkle regelverket ved at man ikke trenger å ta hensyn til mors arbeidstid når det gjelder avvikling av fedrekvoten.

Jeg er tilfreds med at en samlet komite støtter Regjeringens forslag. Forslaget er en lovmessig oppfølging av forslaget til statsbudsjettet for 2005. Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har fremmet et forslag der de ber Regjeringen utrede hvordan fødselspenger slår ut for dem som føder prematurt, for studenter og for dem som føder flere barn. De samme partier ønsker også å utrede et forslag om en utvidet fødselspengeordning for tvillingforeldre, trillingforeldre, osv. Det er ingen grunn til å si seg uenig i at mange av disse gruppene har en utfordrende situasjon etter fødselen. Når flere av oss likevel ikke støtter dette forslaget, skyldes det for vår del at vi ikke ønsker separate utredninger om disse temaene. Jeg vil imidlertid anbefale Regjeringen å se nærmere på disse forslagene i sitt videre arbeid og eventuelt komme tilbake til Stortinget med endringer på et senere tidspunkt, hvis den finner det nødvendig.

Sosialistisk Venstreparti fremmer også et forslag om å endre folketrygdloven slik at begge foreldrene får rett til ytelse ved fødsel basert på egen opptjening, uavhengig av den andres yrkesaktivitet før fødselen. Dette er et forslag Kristelig Folkeparti primært støtter, men vi følger den prioriteringen som en samlet komite støttet ved behandlingen av familiemeldingen. Der var det enighet om at det først skulle gis selvstendig opptjeningsrett til de fedre som allerede i dag har rett til fedrekvote.

Fedrekvote handler ikke bare om likestilling. Stortingets vedtak i dag vil også gi barn mer kontakt med far. Det har barna behov for, og det er viktig for far. I dag er kontakten størst med mor, mens far er mindre tilgjengelig. Far og barn legger grunnlaget for et godt forhold allerede det første leveåret. Forskning viser at fedre som har lengre tid sammen med barnet sitt i løpet av det første leveåret, vil prioritere barnet mer i hele småbarnsperioden. Derfor er det viktig at samfunnet legger til rette for å øke fedrenes tid med barna. Det er en god investering å la fedre få så god kontakt som mulig med barna tidlig i oppveksten. Det vil både mor, far og barn ha glede av.

Kristelig Folkeparti ønsker å legge til rette for at begge kjønn kan kombinere arbeid og familie. Det er derfor positivt at de fleste fedre nå bruker fedrekvoten på fire uker, og at disse nå får selvstendig opptjeningsrett til fødselspenger. Selvstendig opptjeningsrett for fedre ble første gang innført fra 1. juli 2000. Det vedtaket gjaldt den delen av permisjonen som foreldrene fritt kan dele, dvs. med unntak av mors ni uker i forbindelse med fødselen samt den lovbestemte fedrekvoten på fire uker.

I familiemeldingen skisserte Regjeringen forslag til endringer i fødselspengeordningen med fokus på foreldrene som likeverdige omsorgspersoner, valgfrihet for familien og et enklere regelverk. Det er viktig å få en likestilt fødselspengeordning, slik at hver av foreldrene får rett til fødselspenger på grunnlag av egen opptjening.

Med dagens ordning får far fødselspenger i fedrekvoten basert på egen stillingsbrøk dersom mor arbeider i minst 75 pst. stilling. Fars rett til fødselspenger blir imid-

lertid basert på mors stillingsandel dersom hun arbeider mellom 50 og 75 pst. av full stilling før fødselen, selv om far arbeider i full stilling.

Forslaget betyr ikke at flere fedre enn i dag får rett til fedrekvote, men at lønnskompensasjonen under fedrekvoten blir bedre for familier der mor har arbeidet i 50–75 pst. stilling før fødselen. Endringen skal gjelde for alle fødsler eller omsorgsovertakelser ved adopsjon etter 1. januar neste år. Dette forslaget er et viktig skritt i retning av en stadig mer likestilt fødselspengeordning, uavhengig av den andre forelderens arbeidssituasjon før og etter fødselen.

Å s a E l v i k hadde her teke over presidentplassen.

Afshan Rafiq (H) [11:34:16]: I en krevende småbarnsfase er det viktig at begge foreldrene tar sin del av ansvaret. I dag tar fedre mer aktivt del i omsorgen for egne barn, men det er fortsatt i hovedsak mødrene som foretar tilpasninger mellom omsorg og arbeid. Få fedre tar permisjon utover fedrekvoten, og få fedre arbeider deltid. En større grad av likestilling på hjemmearenaen handler om flere forhold. Det handler om at mor må slippe far til, det handler om at far må være seg sitt ansvar bevisst, og det handler om at arbeidslivet må akseptere at også menn er omsorgspersoner.

Det norske arbeidsmarkedet er kjønnsdelt. Menn og kvinner arbeider i ulike sektorer, og i lederstillinger finner vi i all hovedsak menn. Mange fedre møter liten forståelse fra arbeidsgivere når de ønsker å prioritere familie. Erfaringene med fedrekvoten viser at en periode forbeholdt far har hatt positiv effekt både i forhold til fordelingen mellom mor og far og i forhold til arbeidslivet.

Høyre mener det er nødvendig med en ytterligere styrking av fedres rett til fødselspenger. Fedres lønnskompensasjon under fedrekvoten har hittil vært bestemt av mors stillingsbrøk i opptjeningsstiden. Det betyr at ikke alle har hatt mulighet til å benytte fedrekvoten, fordi familien taper for mye på det. Videre har en stor gruppe fedre etter dagens regelverk ikke hatt rett til fedrekvote i det hele tatt. Da har de vært avskåret fra muligheten til lønnet fødselspermisjon, fordi mødrene ikke har opptjent rett til fødselspenger gjennom yrkesaktivitet og ikke har vært ute i arbeid eller utdanning etter fødselen.

Hittil har det også vært slik at fars rettigheter under fedrekvoten har blitt redusert tilsvarende mors stillingsbrøk hvis mor arbeidet i 50–75 pst. stilling før fødselen.

Lovforslaget fra Regjeringen, som jeg er glad for får en enstemmig tilslutning her i dag, vil gi fedre rett til fødselspenger under fedrekvoten basert på sin egen yrkesaktivitet og stillingsandel. Familien vil under fedrekvoten da ikke tape økonomisk på at mor hadde jobbet deltid før fødselen.

Det er meget positivt at denne loven begynner å virke allerede fra nyttår.

Når det gjelder SVs merknad til denne saken om en tredeling av fødselspermisjonen etter islandsmodellen, hvor en tredjedel er forbeholdt mor, en tredjedel forbe-

holdt far og en tredjedel kan brukes av familien slik den selv ønsker, mener Høyre at dette er en kraftig overstyring av familienes egne valg.

For Høyre er det viktigste å legge til rette for valgfriheten for familiene, mens SV er mer oppatt av å frata mor og far makt over egne liv i omsorgen for egne barn.

Dagens fødselspengeordning, med ni uker forbeholdt mor, fire uker forbeholdt far og resten som de kan gjøre med som de selv vil, fungerer veldig bra. Høyre vil sikre familiens rett til selv å bestemme, og vi er sterke motstandere av den overstyringen SV her foreslår.

Jeg er glad for at den loven Odelstinget i dag vedtar, sikrer alle fedre rett til pappapermisjon basert på egen opptjening. Dette er et viktig skritt i riktig retning av en mer likestilt fødselspengeordning, der hensynet til familiens valgfrihet blir ivaretatt.

Karin S. Woldseth (FrP) [11:38:21]: I fare for at det skal bli reprise på de to foregående talere, må jeg slutte meg til det de har sagt. Men allikevel er det interessant å se de politiske skillelinjer i en sak som dette. Selv her, hvor de politiske partier er enige om enkelte målsettinger, er forskjellene påfallende.

Fremskrittspartiet er tilfreds med at fars lønnskompensasjon i fedrekvoten ikke lenger blir avhengig av mors stillingsandel. For oss representerer slik uavhengig opptjening reell likestilling. Fars lønnskompensasjon skal ikke bli redusert selv om mor arbeider mellom 50 og 75 pst. før fødselen. Forslaget gir dermed fedre større muligheter til å benytte seg av fedrekvoten selv om mor arbeider deltid før fødselen.

Fremskrittspartiet framhevet i forbindelse med familiemeldingen at det er en langsiktig målsetting at hver av foreldrene får rett til fødselspenger basert på egen opptjening, uavhengig av den andres yrkesaktivitet før fødselen. På denne måten blir det lettere for far å ta ut fedrekvoten, også i de tilfeller der mor har redusert stillingsandel. Dette gjør vi selvfølgelig for å styrke barnas rett til begge foreldrene.

Vi mener at fedre skal ha selvstendig opptjeningsrett til pappapermisjon, og at denne bør økes i omfang. Derfor bør alle fedre gis rett til fire ukers pappapermisjon basert på egen opptjening. Det bør være reell likestilling mellom mor og far med hensyn til deres muligheter til å være hjemme med barnet i det første leveåret.

For oss er det viktig å jobbe for lik rett til permisjon for begge foreldrene. Samtidig mener vi at det er viktig å se nærmere på de totale rammene for kompensasjon til småbarnsforeldre. Flere andre partier, klassiske utgiftspartier, ser ikke slike begrensninger. De finner det oppurtunt å friste småbarnsforeldre med flere ukers betalt permisjon.

Fremskrittspartiet mener at dagens ramme for fødselspermisjon er god, og at det ikke er samfunnsøkonomisk dekning for kostnadskrevende reformer i fødselspengeordningen nå. Vi mener at man heller bør komme tilbake til en eventuell utvidelse på et senere tidspunkt. I mellomtiden bør det følges nøye med på i hvilken grad utta-

ket av foreldrepermisjon blir mer likt fordelt mellom mor og far.

Resten overlater vi til foreldrene selv å bestemme, altså valgfrihet også når det gjelder hvem som skal ha og ikke skal ha permisjon. Fremskrittspartiet tror faktisk at det enkelte foreldrepar vet selv best hva som er mest hensiktsmessig. Vi, i likhet med Høyre, tar avstand fra SVs forslag om en tredeling.

May Hansen (SV) [11:41:44]: Jeg må nesten starte innlegget med et svar til representanten Rafiq. Sosialistisk Venstreparti legger til rette for en mye større valgfrihet for foreldre her enn det Høyre gjør. Vi mener at det er helt grunnleggende for et likestilt foreldreskap at mor og far har mulighet til å være hjemme med barn etter fødselen. Dette har til nå vært et økonomisk spørsmål fordi far ikke har fått lønnskompensasjon basert på egen opptjening. SV vil også utvide fars fødselspermisjon med fire uker basert på egen opptjening. Det foreslår vi i vårt alternative budsjett med innføring fra 1. juli 2005.

Det skal ikke være økonomiske vurderinger som ligger til grunn for om mor eller far skal kunne ta ut permisjon. Dette er et viktig skritt i riktig retning mot et likestilt foreldreskap, og det er viktig for barnets rett til tidlig tilknytning til to foreldre.

SV foreslo også å utvide fedrekvoten med fire uker i familiemeldinga, og vi foreslo også, igjen til representanten Rafiq, å utrede en tredeling av permisjonene etter fødselen etter islandsmodellen, hvor en tredjedel er forbeholdt mor, en tredjedel er forbeholdt far, og en tredjedel kan brukes slik familien ønsker det. Vi foreslo ikke modellen. Vi foreslo en utredning og henviser i denne innstillinga til det utredningsforslaget.

SV ønsker ikke at fars rett til fedrekvote skal være avhengig av at yrkesaktiviteten til mor før fødselen skal være minst 50 pst. – det gjelder heller ikke yrkesaktivitet etter fødselen. Vi fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringen endre folketrygdloven slik at begge foreldrene får rett til ytelse ved fødsel basert på egen opptjening, uavhengig av den andres yrkesaktivitet før og etter fødselen fra 1. juli 2005.»

Ved en inkurie har ikke «og etter» kommet med, så det retter vi opp nå.

Jeg har merket meg at Barne- og familiedepartementet har sendt ut et høringsnotat med forslag til forenkling av regelverket for fødsels- og adopsjonspenger. Det er viktig at vi nå får en skikkelig gjennomgang av hele regelverket. Det gjelder f.eks. de som føder prematurt, de som er studenter, og de som føder flere barn. Mange av disse gruppene kommer dårlig ut. Det finnes jo ikke lenger et hjelpeapparat i kommunene som det man hadde før, da man f.eks. hadde husmorvikar. Det er også nesten umulig å få hjemmehjelp til dem som i dag føder trillinger. SV mener at far bør få muligheten til utvidede permisjonsrettigheter når det fødes flere barn. Vi fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringen utrede hvordan ytelsen fødselspenger slår ut for de som føder prematurt, studenter og de som føder flere barn.»

Vi fremmer også et forslag om «å utvide retten til fødselspenger for de som føder tvillinger, trillinger osv. i Revidert budsjett for 2005». Det er en stor omsorgsbelastning å få flere barn på én gang, og disse foreldrene trenger absolutt rett til utvidet permisjon. Det må gjelde både for mor og far.

Vi er klar over at den lovendringen vi behandler i dag, kun gjelder rett til lønnskompensasjon under fedrekvoten basert på egen opptjening. Men vi mener det er viktig å fokusere på de andre skjevhetene ved lovverket når det gjelder trygdeytelser ved svangerskap og fødsel, i og med at dette nå i et notat som er ute på høring, foreslås forenklet.

Vi hadde trodd at det nå endelig skulle bli flertall for at far skulle få rett til fedrekvote uavhengig av mors arbeidstilknytning. Tiden er overmoden med tanke på å gi denne retten, og det er skuffende at vi ikke kunne vedta det her i dag.

Jeg tar opp våre forslag.

Presidenten: Representanten May Hansen har teke opp dei forslaga ho refererte til.

Eli Sollied Øveraas (Sp) [11:46:17]: Også Senterpartiet gir si fulle tilslutning til lovendringa. Endeleg blir det vedteke at dei fedrane som i dag har rett til fedrekvote, får rett til lønnskompensasjon basert på eiga opptjening.

Senterpartiet har peikt på dette behovet ved fleire høve. Dersom denne ordninga skal fungere tilfredsstillande, må lønnskompensasjonen til far baserast på eiga lønnsopptjening. Det er jo å håpe at dette kan medverke til at far vil ta ut meir av den permisjonstida som foreldra fritt kan dele, enn det som har vore tilfellet fram til i dag. Eg meiner det utvilsamt vil kunne ha betydning, når mor og far skal bli einige om korleis permisjonstida skal nyttast, at det no blir slutt på at foreldre får eit samla økonomisk tap dersom mor t.d. har hatt 50–75 pst.-stilling.

Senterpartiet vil streke under at det er familien sjølv som er best til å foreta val om korleis ein skal organisere kvardagen. Fleire parti har teke til orde for ei utviding av pappapermisjonen, og det ønskjer også Senterpartiet. Debatten har gått, og ein har argumentert for at ein utvida pappapermisjon skal kunne takast av den eksisterande permisjonsordninga. Det har også vore argumentert for at den delen foreldra sjølve disponerer i dag, skal gå til far. For eksempel har vi SV sitt forslag om ei tredeling av permisjonstida. Dette støttar ikkje Senterpartiet.

I dag skal mor ha ni veker i samband med fødselen, og fire veker er sette av til far. Den resterande tida er det opp til mor eller far å disponere. Ei utviding av fedrekvoten må etter Senterpartiet sitt syn ikkje gå ut over den eksisterande ordninga.

Senterpartiet har registrert at fødselspengeytingar kan økonomisk slå noko uheldig ut for dei som føder prematurt, for studenter og for dei som får meir enn eitt barn. Derfor står vi saman med SV om forslaga nr. 1 og 2 om å greie ut desse forholda, og eg har merka meg at

saksordføreren frå Kristeleg Folkeparti oppfordrar regjeringspartia til å sjå nærare på desse forslaga.

Når det gjeld forslag nr. 3, frå SV, støttar Senterpartiet intensjonen i forslaget. SV ønskjer å innføre denne ordninga frå 1. juli 2005, mens Senterpartiet ønskjer å komme tilbake til dette. Derfor stemmer vi mot forslag nr. 3.

Trine Skei Grande (V) [11:49:35]: Politikk handler ofte om de små skritt i riktig retning. Denne saken er et eksempel på det.

Venstre er enig med flertallet, som sier at det er et langsiktig mål at hver forelder får rett til fødselspenger basert på egen opptjening. Som vanlig kan noen opposisjonspartier overby Regjeringa, siden de opererer med penger flertallet ikke kan være med på å bevilge. Men Venstre er glad for de skrittene som går, og vil gjerne være med på nye. Det går stadig framover.

Det er positivt at alle partier er opptatt av bedre likestilling og fedres rettigheter og plikter overfor sine barn. Det utvikles kreativitet også i Venstre. Vår programkomite har foreslått å erstatte fødselspermisjon med en fleksibel barnepermisjon, der foreldre kan disponere en tidskonto på 15 måneder, ikke bare i barnas første leveår, men helt fram til 16-årsalderen om man ønsker det. Hver av foreldrene må ta minst tre av månedene, men ellers kan man fritt disponere tida, enten man ønsker å være hjemme på heltid i en periode, jobbe deltid eller ha lengre ferie mens barna er små. En sånn reform vil gi økt frihet for småbarnsfamilier.

Vi deltar gjerne i debatten om de videre skrittene mot økt likestilling og god omsorg for de minste barna. Også Venstre vil i neste periode øke fedrekvoten opp til nivået for mødrekvoten, dvs. ni uker basert på egen inntjening. Dagens vedtak er, som sagt, et skritt i riktig retning. Det er et viktig tiltak for å øke likestillingen og for økt kontakt mellom far og barn. Venstre slutter seg til flertallsinnstillingen.

Statsråd Laila Dævøy [11:51:32]: Jeg er glad for at komiteen støtter forslaget om at fedre skal ha rett til lønnskompensasjon basert på egen opptjening under fedrekvoten. Det er gledelig å få gjennomført det første av de tre forslagene som ble fremmet i familiemeldingen, om en mer likestilt fødselspengeordning. En likestilt fødselspengeordning er viktig for likestilling mellom kjønnene med hensyn til fordeling av omsorgsansvar og yrkesaktivitet. I budsjettforslaget for 2005 er det lagt til rette for at ny ordning kan gjøres gjeldende for fødsler og adopsjoner fra 1. januar 2005.

Fars lønnskompensasjon under fedrekvoten bør ikke være begrenset av mors stillingsandel før fødselen. Endringen kan bidra til at enda flere fedre enn i dag benytter fedrekvoten, fordi familien nå ikke vil tape økonomisk på at mor jobbet deltid i 50–75 pst.-stilling før fødselen.

Komiteen har merket seg at forslaget ikke får konsekvenser for vilkårene for rett til fedrekvote. Det vil fortsatt være slik at fars rett til fedrekvote er avhengig av at mor har arbeidet tilsvarende minst halv stilling i opptjeningsperioden. Som det ble understreket i familiemeldingen,

er det behov for å arbeide for at mor og far blir mer likestilte i forhold til retten til fødselspenger. Fars rett er på flere måter fortsatt avhengig av mors disposisjoner før eller etter fødselen.

I familiemeldingen pekte jeg på at ca. 11 000 fedre som i dag har opptjent rett, er helt uten mulighet til å ta ut fødselspenger, enten fordi mor ikke har opptjent rett gjennom yrkesaktivitet eller fordi mor er hjemmeværende etter fødselen. Alle fedre bør på sikt gis rett til fire ukers fødselspermisjon basert på egen opptjening og uavhengig av mors disposisjoner.

Det er viktig at fedre tar ut en større andel av fødselspengeperioden. 15 pst. av fedrene tar ut mer enn fedrekvoten i dag, og denne andelen burde vært mye høyere. Foreldre har allerede i dag en utstrakt adgang til å dele fødselspengeperioden seg imellom, som flere har påpekt. Mulighetene til å dele er langt større enn hva som faktisk benyttes.

Erfaringer viser at øremerkede kvoter til far er det mest effektive virkemiddel for å øke fedreuttaket, ikke minst som en hjelp til å sette grenser overfor arbeidsgiver. Jeg har merket meg at flertallet ikke vil utvide pappermisjonen innenfor dagens ordning. Jeg er enig i det. Jeg mener at fedrekvoten bør utvides i form av en forlengelse av den samlede permisjonstiden. En annen løsning vil svekke foreldrenes valgfrihet og kan oppleves som en begrensning av etablerte rettigheter. Fedrekvoten bortfaller dersom den ikke benyttes, noe som gjør det betenkelig å øke kvoten i barnets første leveår.

Det er også verdt å merke seg at den islandske ordningen med en tredjedel til far, en tredjedel til mor og en tredjedel til fordeling ble innført i forbindelse med en forlengelse av den samlede permisjonstiden.

Endringer som styrker fedres rettigheter, er kostnads-krevende. I familiemeldingen presiseres at satsingen på barnehager må prioriteres. Dette legger begrensninger for hvor store satsingsforslag som kan fremmes på fødselspengeområdet akkurat nå. Jeg arbeider imidlertid for å styrke fedres rettigheter innenfor disse forutsetningene.

Å g o t V a l l e hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Trond Giske (A) [11:55:38]: Arbeiderpartiet deler statsrådens syn på at en tredeling ikke vil være det beste i forhold til familiens mulighet til å bruke den fleksible permisjonen på en god måte. Likevel har det vært et svært viktig mål for Arbeiderpartiet å utvide den delen som far har, da gjennom en total utvidelse av permisjonen. Jeg har i mange avisoppslag registrert at barne- og familieministeren og hennes parti har ment det samme gjennom hele denne stortingsperioden, men vi har i løpet av perioden ikke fått framlagt et eneste forslag om å utvide permisjonen med én eneste dag.

Mitt spørsmål til statsråden er: Har hun fortsatt ambisjoner om at permisjonen skal bli utvidet i løpet av denne stortingsperioden, eller anser hun det som nødvendig å

vente til neste stortingsperiode for å få gjennomført det vi har hørt om i media i snart tre år?

Statsråd Laila Dāvøy [11:56:45]: Det er ca. ett år siden familiemeldingen ble behandlet i dette storting, der flertallet sluttet seg til disse tre gjenstående ordningene innenfor fødselspermisjonsordningen som gjelder far. Vi har altså sagt i Sem-erklæringen at vi har en rekkefølge på dette, som jeg også sa noe om i mitt innlegg, nemlig at barnehagedekningen skal komme først, og dernest skal vi se på utvidede ordninger. Vi har likevel klart å ta det skrittet vi gjør i dag.

Jeg må få lov til å si at etter at pappapermisjonsordningen kom i 1993, var det altså Bondevik I-regjeringen som gjorde en forbedring generelt i ordningen, nemlig ved å gi selvstendig opptjeningsrett til fødselspenger for fedre. Så er det altså Bondevik II-regjeringen som i år, i 2004, tar det skrittet vi tar i dag, med å gi far lønnskompensasjon under fedrekvoten basert på eget opptjeningsgrunnlag.

Jeg sier bare: Hva gjorde Arbeiderpartiet i de årene de satt i posisjon? De klarte i hvert fall ikke å gjennomføre noe av dette.

May Hansen (SV) [11:58:10]: For å presisere: Vi har foreslått en utvidelse av den totale permisjonslengden, og vi har foreslått en utredning av en tredeling.

Det jeg vil spørre statsråden om, gjelder to av forslagene fra SV. Det ene går på dette med å utvide retten til fødselspenger for dem som føder tvillinger, trillinger osv. Det er det jo flere som gjør, fordi vi har IVF i dette landet, som gjør at man ofte får flere barn på én gang. Det andre forslaget går på hvordan de som føder for tidlig, studenter osv. kommer ut i denne sammenhengen. Jeg lurer på om statsråden vil ta dette med videre i vurderingen når man skal forenkle systemet, og komme tilbake med et forslag til Stortinget.

Statsråd Laila Dāvøy [11:59:15]: Først litt om SVs forslag. Dette vil redusere valgfriheten, det er ikke tvil om det. Det vil faktisk kunne medføre at familier kommer dårligere ut enn i dag, fordi det skal være ca. 15 uker til mor, ca. 15 uker til far og ca. 15 uker valgfritt – og da har jeg tatt med de ukene man ønsker å utvide med. Det vil si at hvis ikke pappa bruker de 15 ukene, står familien igjen med 30 uker, altså en dårligere ordning enn i dag både i tid og økonomi. Det er det som gjør at jeg er veldig uenig i forslaget fra SV.

Det andre som det er spørsmål om her, tar jeg med meg som et ønske fra komiteen. Vi er kommet ganske langt i arbeidet med å forenkle fødselspengeordningen, men jeg tar det likevel med, og så får vi se hva vi kan klare.

Trond Giske (A) [12:00:23]: Jeg skjønner at statsråden er veldig stolt over å ha fått til den endringen som vi nå vedtar – og all ære for det, det er en viktig endring. Men når historiebrevskrivelsen blir at her er det Bondevik-regjeringene som har stått i spissen, tror jeg hun skal

være glad for at den ikke er med i disse internasjonale undersøkelsene om kunnskapsnivået i norsk historie, språk eller matematikk. Det var Mannsrolleutvalget under ledelse av Jens Stoltenberg, en ikke ukjent mann her i salen, som først foreslo en pappapermisjon. Det ble møtt med en viss hoderysting fra opposisjonen. Den daværende parlamentariske leder i Kristelig Folkeparti, Kjell Magne Bondevik, sa at han trodde at Mannsrolleutvalget kom til å få liten betydning. Så var det Gro Harlem Brundtland som foreslo pappapermisjonen, den første i verden.

Mitt spørsmål er: Har statsråden som ambisjon å utvide pappapermisjonen i løpet av denne stortingsperioden, slik Sem-erklæringen visstnok gikk inn for, eller må vi vente til neste periode før det skjer fra Regjeringens side?

Statsråd Laila Dāvøy [12:01:24]: Historiebrevskrivelsen min var nok riktig, fordi jeg snakket ikke om innføringen av pappakvoten, men om de to forbedringene: den ene, som vi faktisk gjør i dag, og den forrige, som også kom mens Kristelig Folkeparti var med i regjering. Det er fremdeles riktig at Arbeiderpartiet hadde regjermakten mellom Bondevik I og II, og da skjedde det inngenting av forbedringer når det gjelder pappakvoten.

Når det gjelder ambisjoner, så har jeg ambisjoner hele tiden, langt mer enn jeg klarer å oppfylle, dessverre. Det kommer av at det koster ganske mange penger. En uke utvidelse av pappapermisjonen vil koste ca. 250 mill. kr. Det samme vil det gjøre å få alle fedre inn i pappakvoten. Jeg kommer til å jobbe for det, men jeg kan ikke stå her og si hva vi kan komme til å presentere i neste budsjett som denne regjeringen legger fram.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Heikki Holmås (SV) [12:02:35]: Det hjelper lite å være stor i ord når man er bitte liten i handling – og det er vel det man kan si i denne saken. Det siste avsnittet til Laila Dāvøy får stå som en bekreftelse på akkurat det, nemlig at de store grepene faktisk koster penger å gjennomføre, og da kreves det vilje til det. Så kan man selvfølgelig være glad for alle femmillionersgrep som tas underveis. Men de store grepene må vi altså være villige til å ta, og det har ikke denne regjeringen hatt vilje til så langt. Store ord i familiemeldingen, men så langt ikke handling.

I forbindelse med debatten som kom i gang etter at jeg og Audun Bjørlo Lysbakken dro i gang nettstedet «pappaperm.no», har bl.a. statsråden vært ute og sagt at en tredeling vil slå ut usosialt. Men hvorfor vil den slå ut usosialt? Jo, det er først og fremst fordi statsråden ikke har klart å leve opp til løftene sine om å gjennomføre denne utjevningen. Det som har skjedd, og som er veldig gledelig, er at etter at dette har kommet opp som en stor debatt i samfunnet, er det tre ting som slår folk som grunnleggende urettferdig og som grunnleggende hind-

ringer for valgfriheten til familier, hvis man ønsker å sørge for at både mor og far tar ansvar for ungene sine.

Det ene er, og det ble det jo ikke gjort noe med i dette forslaget som er lagt fram her, at fortsatt må mor jobbe 50 pst. for at far skal kunne ta ut fedrepermisjonen. Det er grunnleggende urettferdig. Dette er pappapermisjon – men altså en permisjon som er avhengig av at mamma har jobbet 50 pst. før barnet fødes. Hva er det for noe, da?

Det andre som er grunnleggende urettferdig, og som etter min oppfatning er sinnssykt kjønnsdiskriminerende i loven, er det som gjør at far rangeres som en sekundær eller annenrangs omsorgsperson. Det er akkurat det som går på at hvis mor ikke er i fulltidsarbeid eller i fulltidsstudier, får far avkortet sine permisjonsutbetalinger. Hva er det for noe, da? Utgangspunktet da er jo nettopp at man sier at hvis mor overhodet befinner seg nær hjemmet, er far ikke i nærheten av å passe barn i det hele tatt. Det er et gammeldags og forstokket og arkaisk syn på en moderne farsrolle. Jeg vet at Laila Dāvøy ofte sier at hun er uenig i at det er sånn – og det er vel og bra, men når man ikke klarer å gjøre noe med det, er det fortsatt det synet som blir stående.

Det siste er en endring som jeg mener det bør finnes rom for når man tar den gjennomgangen som vi gjør her nå, og det er det som ligger i lovverket om at hvis kvinnen, mor, velger 80 pst. uttak, så må far også velge 80 pst.. Det burde det gjøres noe med, for nettopp det å gå ned i lønn med 20 pst., oppleves for far i veldig mange familieforhold som en større byrde enn om mor går ned i lønn.

Så ønsker jeg debatten velkommen, og lykke til videre.

Trond Giske (A) [12:05:55]: Det er ikke vanskelig å slutte seg til foregående talers beskrivelse av en del urettferdigheter i forhold til fars og mors muligheter til å ta permisjon for å ta seg av et nyfødt barn. Dette er endringer som vi er nødt til å se nærmere på og komme tilbake til.

Pappapermisjonen har to hensikter. Den ene er å sørge for at barnet får den omsorgen og den kontakten og den koblingen til begge foreldrene som et barn både fortjener og trenger. Den andre er å sørge for likestilling mellom mor og far i omsorgsansvaret for barna, at man prøver allerede fra fødselen av å legge til rette for at man tar et likeverdig ansvar.

Men når det er sagt, skiller nok Arbeiderpartiet seg fra SV på et vesentlig punkt. Vi ser nemlig at det fortsatt er slik at et svangerskap og en fødsel nok stort sett er mer krevende for mor enn for far. Det er vel fortsatt slik som fødselslegen sa til en svært nervøs far som gikk på gangen og ventet under fødselen – det var før det ble moderne å komme inn i fødestuen: Slapp av hr. Hansen, det er svært sjelden det tilstøter far noe under fødselen.

Det er helt klart at det er veldig store individuelle forskjeller når det gjelder behovet for å ha en permisjon etter en kanskje tøff fødsel og et krevende svangerskap, og her må familiene fortsatt ha en mulighet til å tilpasse

det. Det er ikke til hinder for at man må sørge for at far får en større andel av permisjonen. Men det kan oppnås ved å utvide den samlede permisjonen, slik at far i hvert fall får tre måneder som er øremerket ham.

Jeg tror at en måned er bra, men en måned er likevel for lite. Ofte ser man at familier bruker den ene måneden med pappapermisjon kombinert med mors ferie, og hele familien drar sammen. Det er positivt og sikkert flott for familien, men samtidig er ikke det nok til å legge inn vanner og innarbeide fars ansvar. Her snakker jeg – av erfaring – om å ha ansvar for matlaging, for at klærne er i orden, for at våkning og legging foregår etter kjente og vante mønster. Den treningen og den opplevelsen unner jeg alle å få. Men samtidig tror jeg også det er svært viktig, for det vi ser, er at vi er kommet altfor kort i forhold til likestilling når det gjelder ansvar for barn, og med hensyn til arbeidsmengden i hjemmet. Da tror jeg en pappapermisjon på minimum tre måneder vil være det som trengs. Det kan vi fort klare. Vi kan klare det uten å ta av den permisjonen som begge kan bruke, slik at vi beholder den fleksibiliteten som mange familier ønsker å ha.

Statsråd Laila Dāvøy [12:09:10]: Det er jo en flott diskusjon. Jeg tror vi alle er enige om de målene vi ønsker å komme fram til, og at vi må ha mer moderne familiepolitiske ordninger enn det vi har i dag. Så er det ganske morsomt at SV i opposisjon alltid har veldig mye mer penger enn alle andre, og kan gjennomføre alt mye raskere enn det en regjering ofte kan klare å gjøre i posisjon.

Jeg har også nok en gang lyst til å påpeke at for første gang la Bondevik II-regjeringen fram en familiemelding, for ca. et år siden. Der inviterte vi Stortinget til å endre på disse ordningene. Vi hadde altså tre steg å ta. Vi tar det ene i dag, det neste er å få alle inn i ordningen. Det siste store grepet er å utvide pappapermisjonen. Mitt parti, Kristelig Folkeparti, har ønsket å utvide den totalt til ti uker. Det kommer vi til å jobbe for.

Så henviser representanten Heikki Holmås til det nye nettstedet «pappaperm.no». Det er en god idé. Det er flott å få en debatt også via Internett. Moderne kommunikasjonsformer synes jeg er positivt. Det jeg imidlertid håper – jeg har ikke vært inne og sett på dette selv, men det skal jeg faktisk gjøre – er at man også der har tatt med konsekvensene av det forslaget som SV fremmer. Konsekvensen av mangel på valgfrihet vil nemlig være, eller kan bli, at familien står igjen med ca. 30 uker dersom pappa ikke kan ta ut permisjonen – 30 uker altså, mot 42 uker i dag. Det er en alvorlig konsekvens, som jeg håper det er opplyst skikkelig bra om på denne nettsiden.

Heikki Holmås (SV) [12:11:26]: Ja, jeg må ta ordet bare for å si at det er besnærende når statsråden sier at vi har mye mer penger i opposisjon. På barne- og familiefeltet er det altså slik at Regjeringen har råd til en hel kontantstøtteordning på 4 milliarder kr. Vi kan begynne å tenke på hvor mange uker med ekstra permisjon det vil bli mulig å få for det, og vi ville kjapt komme til at det ville være 16 ekstra uker med permisjon. Så dette går helt

bra. Men det handler om hvordan man ønsker å innføre valgfrihet på dette området, og det handler om viljen til å ta ut.

Debatten går, og jeg tror at det som er i ferd med å skje, er at stadig flere oppdager alle de urettferdighetene som ligger i dette systemet. Så er det helt riktig det som Laila Dāvøy sier, at i de tilfellene der mennene nekter å ta ut permisjonen, vil man jo miste denne. Det er erfaringene fra Island og erfaringene fra Norge vi bygger på når vi skal diskutere familiepolitikk her. Erfaringene fra Island er at 85 pst. av de mennene som har muligheten, tar ut en større del av pappapermisjonen. Ikke alle tar ut fulle tre måneder, men ganske mange gjør det. Erfaringene fra Norge er at 85 pst. av mennene tar ut fireukerspermisjonen. Så er det en del som ikke gjør det, og i de tilfellene overføres ofte permisjonen til mor.

Vi ser jo nå at statsråden er inne på å endre på regelverket rundt dette som gir mindre muligheter for å overføre permisjonen til mor. Vi får ta en diskusjon når den tid kommer, om akkurat dette. Jeg antar at det er et mål for hele Stortinget å sørge for større likestilling, der fedre kommer mer på banen, der arbeidslivet legges til rette for at fedre skal ta ut permisjon, og for at fedre skal ha muligheten – og valget – til å ta ut permisjon. Vi ser i dag at det er mange fedre som sier at de gjerne ville, men de tør ikke på grunn av at arbeidsplassen bremser for det. Men det viktige her er at hvis vi ønsker store samfunnsendringer, blir vi nødt til å ta noen store grep. Pengene er der, hvis vi vil bruke dem.

Jeg utfordrer Arbeiderpartiet på det punktet. Men den tiden kommer når høsten kommer, hvis det blir mulig å få det til. Så får vi se hvordan dette går.

Eli Sollied Øveraas (Sp) [12:14:03]: Eg lèt meg provsere av representanten ifrå SV når han hevdar at desse systema medfører urettferd. Eg må seie at eg er djupt ueinig i det som representanten ifrå SV her hevdar, at Stortinget skal gå inn og lovheimle, altså at vi skal nedfelle i lovs form, korleis mor og far skal disponere permisjonstida si. Det meiner eg er urettferdig overfor foreldra og overfor familien sin rett og si moglegheit til å ta ut permisjonstida slik som dei meiner det passar deira familie.

Eg vil gi støtte til statsråd Dāvøy når ho seier at det er Bondevik I-regjeringa og Bondevik II-regjeringa som har fått litt fart på desse sakene. Eg sat i denne komiteen i perioden 1993–1997. Då var vi fleire parti som streka under i innstillinga kor viktig det var at far skulle ha eigen oppteningsrett. Det er òg riktig, som statsråden seier, at dåverande statsråd frå Arbeidarpartiet ikkje gjorde noko før Bondevik I-regjeringa hadde teke initiativet til dei første «små skritt», som det vart sagt frå Venstre sin representant.

Statsråd Laila Dāvøy [12:15:53]: Når både kontantstøtte og fødselspermisjon kommer opp samtidig her, må jeg nok en gang få presisere at fra vår side, fra Regjerings side og fra Kristelig Folkepartis side, dreier dette seg om valgfriheten for familiene.

Verken fra regjering eller storting bør vi gå inn og detaljstyre i så stor grad hvordan familiene skal ordne seg. De vet selv hva som er best for seg, for sine barn og for familien, og det er mange ulike årsaker til at en far kan ende opp med ikke å kunne ta ut pappapermisjonen. Men for øvrig er vi enige om målet: Vi er enige om at flere bør gjøre det. I dag er det faktisk 89 pst. som tar ut pappapermisjonen, og mange kommer til å ta ut mer. Også i den delen av fødselspermisjonen man kan dele i dag, ser vi en gradvis økning. I løpet av de siste fire årene vi har kartlagt det, har andelen økt fra 10 til 15 pst.

Så har jeg lyst til å påpeke nok en gang at når det gjelder Island, kom altså tredelingen der gjennom en utvidelse. Den ordningen gikk altså ikke på bekostning av det som man kunne dele på, slik som tilfellet er med SVs forslag her. Det er en veldig stor forskjell på det.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 8. (Votering, se side 279)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte **presidenten:** Odelstinget skal da votere i sakene nr. 1–8.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten har Siv Jensen på vegne av Fremskrittspartiet og Kystpartiet satt fram et forslag.

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om endringer i verdipapirhandelloven og enkelte andre lover (gjennomføring av markedsmissbruksdirektivet mv.)

I

I lov 19. juni 1997 nr. 79 om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven) gjøres følgende endringer:

§ 1-7 første ledd skal lyde:

Ved handel med eller ved virksomhet som i hovedsak er knyttet til varederivater, gjelder bare følgende bestemmelser i loven: kapittel 1, *kapittel 2*, kapittel 6, § 9-2 og § 9-3 annet ledd første punktum, § 9-4 første og tredje ledd og kapitlene 10, 12 og 14.

§ 1-7 annet ledd oppheves.

Gjeldende kapittel 2 oppheves.

Nytt kapittel 2 skal lyde:

Kapittel 2. Generelle atferdsregler

§ 2-1. Anvendelsesområde

Kapittel 2 gjelder for finansielle instrumenter som er eller søkes notert på norsk børs eller autorisert markeds plass. § 2-9 gjelder også for finansielle instrumenter som ikke er eller søkes notert på norsk børs eller autorisert markeds plass.

§§ 2-3, 2-4 og 2-7 gjelder tilsvarende for finansielle instrumenter som ikke omfattes av første ledd så fremt deres verdi avhenger av finansielle instrumenter som nevnt i første ledd.

§§ 2-3, 2-4, 2-7 og 2-8 gjelder tilsvarende for handlinger foretatt i Norge i tilknytning til finansielle instrumenter som er notert på et regulert marked i en annen EØS-stat eller der det er søkt om slik notering. Med regulert marked menes marked som definert i direktiv 93/22/EØF art. 1 nr. 13.

§ 2-2. Definisjon av innsideinformasjon

Med innsideinformasjon menes presise opplysninger om de finansielle instrumentene, utstederen av disse eller andre forhold som er egnet til å påvirke kursen på de finansielle instrumentene eller tilknyttede finansielle instrumenter merkbart, og som ikke er offentlig tilgjengelig eller allment kjent i markedet.

Med presise opplysninger, menes opplysninger som indikerer at en eller flere omstendigheter eller begivenheter har inntruffet eller med rimelig grunn kan ventes å ville inntreffe og som er tilstrekkelig spesifikke for å trekke en slutning om den mulige påvirkningen av disse omstendighetene eller begivenhetene på kursen til de finansielle instrumentene eller de tilknyttede finansielle instrumentene.

Med opplysninger som er egnet til å påvirke kursen til finansielle instrumenter eller tilknyttede finansielle instrumenter merkbart, menes opplysninger som en fornuftig investor sannsynligvis vil benytte som en del av grunnlaget for sin investeringsbeslutning.

Med innsideinformasjon om varederivater, menes presise opplysninger som ikke er offentlig tilgjengelige eller allment kjent og som direkte eller indirekte angår ett eller flere varederivater og som deltakere på markedet der varederivatene omsettes ville forvente å motta i samsvar med det Kredittilsynet anser som akseptert markedspraksis på det aktuelle markedet. Med opplysninger som deltakerne ville forvente å motta, menes opplysninger som normalt gjøres tilgjengelig for deltakere på markedet eller opplysninger som skal offentliggjøres som følge av lov, forskrift eller annen regulering, herunder privatrettslig regulering og praksis på det aktuelle varederivatmarkedet eller det underliggende varemarked. Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om innsideinformasjon i tilknytning til varederivater og akseptert markedspraksis.

§ 2-3. Misbruk av innsideinformasjon

Tegning, kjøp, salg eller bytte av finansielle instrumenter eller tilskyndelse til slike disposisjoner, må ikke direkte eller indirekte foretas for egen eller fremmed regning av noen som har innsideinformasjon.

Første ledd gjelder bare ved misbruk av innsideinformasjon nevnt i § 2-2. Første ledd er ikke til hinder for normal utøvelse av tidligere inngått opsjons- eller terminkontrakt ved kontraktens utløp.

§ 2-4. Taushetsplikt og tilbørlig informasjonshåndtering
Den som har innsideinformasjon må ikke gi slike opplysninger til uvedkommende.

Den som har innsideinformasjon plikter i sin behandling av slike opplysninger å utvise tilbørlig aktsomhet, slik at innsideinformasjonen ikke kommer i uvedkommendes besittelse eller misbrukes. Utsteder av finansielle instrumenter og andre juridiske personer som regelmessig er i besittelse av innsideinformasjon, skal ha rutiner for sikker behandling av innsideinformasjon.

§ 2-5. Liste over personer med tilgang til innsideinformasjon

Utsteder av finansielle instrumenter skal sørge for at det føres en liste over personer som gis tilgang til innsideinformasjon. Dersom en person som gis tilgang til innsideinformasjon er en juridisk person, skal listen omfatte dennes ansatte, tillitsvalgte, medhjelpere mv. som gis tilgang til informasjonen.

Listen skal oppdateres fortløpende og inneholde opplysninger om identiteten til personene med tilgang til innsideinformasjonen, dato og klokkeslett personene fikk tilgang til slik informasjon, funksjonen til personene, årsaken til at personene er på listen og dato for nedtegning og endring av listen. Listen skal oppbevares på betryggende vis i minst 5 år etter utarbeidelse eller oppdatering, og oversendes Kredittilsynet på forespørsel.

Utsteder av finansielle instrumenter skal sørge for at personer som gis tilgang til innsideinformasjon er kjent med de plikter og ansvar dette innebærer, samt straffansvaret som er forbundet med misbruk eller uberettiget distribusjon av slike opplysninger. Utsteder av finansielle instrumenter skal kunne dokumentere overfor Kredittilsynet at personer som gis tilgang til innsideinformasjon er kjent med sine plikter etter første punktum.

§ 2-6. Undersøkelsesplikt

Før styremedlem, ledende ansatt, medlem av kontrollkomité eller revisor tilknyttet utstederforetaket foretar eller tilskynder til tegning, kjøp, salg eller bytte av finansielle instrumenter som er utstedt av foretaket, skal vedkommende foreta en forsvarlig undersøkelse av om det foreligger opplysninger som nevnt i § 2-2 om de finansielle instrumentene eller utstederen av disse i foretaket. Første punktum gjelder tilsvarende for varamedlem, observatør, styresekretær og direksjonssekretær til styret i utstederforetaket. Første punktum gjelder tilsvarende for ledende ansatt og styremedlem i foretak i samme konsern som normalt kan antas å få tilgang til innsideinformasjon.

Undersøkelsesplikten gjelder også ved inngåelse, kjøp, salg eller bytte av opsjons- eller terminkontrakt eller tilsvarende rettigheter knyttet til finansielle instrumenter utstedt av foretaket samt ved tilskyndelse til slike disposisjoner.

§ 2-7. Rådgivningsforbud

Den som har innsideinformasjon skal ikke gi råd om handel med finansielle instrumenter som innsideinformasjonen vedrører.

§ 2-8. Markedsmanipulasjon

Ingen må foreta markedsmanipulasjon i tilknytning til finansielle instrumenter.

Med markedsmanipulasjon menes:

1. transaksjoner eller handelsordre som gir eller er egnet til å gi falske, uriktige eller villedende signaler om tilbudet, etterspørselen eller prisen på finansielle instrumenter, eller som sikrer at kursen på et eller flere finansielle instrumenter ligger på et unormalt eller kunstig nivå, med mindre den eller de personer som har inngått transaksjonene eller inngitt handelsordrene, godtgjør at begrunnelsen er å regne som legitim og at transaksjonen eller handelsordren er i overensstemmelse med atferd som Kredittilsynet har akseptert som markedspraksis på det aktuelle markedet, eller
2. transaksjoner som inngås eller handelsordre som inngis i tilknytning til enhver form for villedende atferd, eller
3. utbredelse av opplysninger gjennom media, herunder via Internett, eller ved enhver annen metode, når opplysningene gir eller er egnet til å gi falske, uriktige eller villedende signaler om finansielle instrumenter, herunder utbredelse av rykter og nyheter, når personen som har utbredt opplysningene visste eller burde ha visst at opplysningene var falske, uriktige eller villedende. Når en journalist i sin yrkesmessige aktivitet utbrer slike opplysninger, skal forholdet vurderes under hensyn til de regler som gjelder for deres yrkesgruppe, med mindre personen direkte eller indirekte oppnår fordeler eller fortjeneste av utbredelsen.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om markedsmanipulasjon og akseptert markedspraksis.

§ 2-9. Forbud mot urimelige forretningsmetoder

Ingen må benytte urimelige forretningsmetoder ved handel i finansielle instrumenter.

God forretningsskikk skal iakttas ved henvendelser som rettes til allmennheten eller til enkeltpersoner og som inneholder tilbud eller oppfordring til å fremsette tilbud om kjøp, salg eller tegning av finansielle instrumenter eller som ellers har til formål å fremme handel i finansielle instrumenter.

§ 2-10. Investeringsanbefalinger mv.

Den som utarbeider eller formidler informasjon som anbefaler eller foreslår en investering eller investeringsstrategi vedrørende finansielle instrumenter eller utstederne av slike, og som er ment for distribusjon eller allmennheten, skal utvise tilbørlig aktsomhet for å sikre at informasjonen som presenteres er korrekt og skal på en klar og tydelig måte opplyse om eventuelle egne interesser og interessekonflikter som knytter seg til instrumentene eller utstederne.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om utarbeidelse og formidling av informasjon som nevnt i første ledd. Departementet kan uten hensyn til første ledd fastsette særlige regler om muntlige investeringsanbefalinger.

Reglene i eller i medhold av bestemmelsen her skal ikke gjelde for presse som er underlagt tilfredsstillende selvregulering.

§ 2-11. Rapporteringsplikt

Den som på forretningsmessig basis gjennomfører eller tilrettelegger transaksjoner i finansielle instrumenter, skal straks rapportere til Kredittilsynet hvis det foreligger rimelig grunn til mistanke om innsidehandel eller markedsmanipulasjon i tilknytning til slike transaksjoner. Departementet kan i forskrift bestemme at første punktum bare skal gjelde verdipapirforetak og kredittinstitusjoner.

Den som rapporterer etter første ledd, skal ikke informere noen andre om at melding er eller vil bli inngitt.

Opplysninger som i god tro meddeles Kredittilsynet etter første ledd, er ikke brudd på noen form for taushetsplikt og gir ikke grunnlag for erstatning eller straff.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om oversendelse av opplysninger til Kredittilsynet og om rapportering etter denne bestemmelsen.

§ 2-12. Tilbakekjøpsprogrammer og kursstabilisering

Forbudet mot markedsmanipulasjon i § 2-8 gjelder ikke for tilbakekjøpsprogrammer og kursstabilisering som gjennomføres i overensstemmelse med regler i medhold av annet ledd.

EØS-avtalen vedlegg IX nr. 29 (forordning (EF) nr. 2273/2003) om tilbakekjøpsprogrammer og stabilisering av finansielle instrumenter gjelder som lov med de tilpasninger som følger av vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om kontroll med tilbakekjøpsprogrammer og kursstabilisering.

§ 2-13. Unntak for disposisjoner foretatt av EØS-stat, sentralbank mv.

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder ikke disposisjoner foretatt av eller på vegne av en EØS-stat, Den Europiske Sentralbank, sentralbank i EØS-stat eller annet myndighetsorgan i slike stater når disposisjonen er et ledd i en EØS-stats penge- eller valutapolitikk eller styring av offentlig gjeld.

§ 3-1 skal lyde:

§ 3-1. Primærinnsideres meldeplikt

Personer som nevnt i § 2-6 første ledd skal straks gi norsk børs og autorisert markeds plass hvor aksjene er notert, melding om kjøp, salg, bytte eller tegning av aksjer utstedt av selskapet eller av selskaper i samme konsern. Det samme gjelder for selskapets handel med egne aksjer og aksjer i selskaper i samme konsern. Foretak

som eier børsnoterte aksjer i et annet foretak eller aksjer i et annet foretak som er notert på autorisert markedsplass, og som på grunn av eierskapet er representert i vedkommende foretaks styre, må gi melding ved handel i slike aksjer. Meldingen skal sendes senest innen åpningen av børsen eller markedsplassen dagen etter at kjøp, salg, bytte eller tegning har funnet sted.

Meldeplikten gjelder også lån som nevnt i aksjeloven § 11-1 og allmennaksjeloven § 11-1, inngåelse, bytte, kjøp, eller salg av tegningsretter, opsjoner og tilsvarende rettigheter knyttet til aksjer som nevnt i første ledd.

Meldeplikten omfatter også slik handel som gjelder vedkommendes nærstående som nevnt i § 1-4 nr. 1, 2 og 4.

Selskapet skal *uten ugrunnet opphold sende en ajourført oversikt* over personer som nevnt i første ledd til vedkommende børs og autoriserte markedsplass. Meldingen skal inneholde den meldepliktiges navn, personnummer eller lignende identifikasjonsnummer, adresse, type tillitsverv eller stilling i selskapet og eventuell øvrig arbeidsstilling.

Meldepliktige etter første ledd skal *uten ugrunnet opphold sende* vedkommende børs og autoriserte markedsplass *en ajourført oversikt* over personer og selskaper som nevnt i tredje ledd dersom disse innehar finansielle instrumenter som nevnt i første og annet ledd. Meldingen skal inneholde personnummer, organisasjonsnummer eller lignende identifikasjonsnummer.

Denne paragraf gjelder tilsvarende for grunnfondsbevis.

§ 3-3 første ledd skal lyde:

Melding etter § 3-1 første til tredje ledd skal inneholde opplysninger om:

1. navn på den meldepliktige,
2. bakgrunn for meldingen,
3. navn på utsteder,
4. beskrivelse av det finansielle instrumentet,
5. type transaksjon,
6. tidspunkt og marked for transaksjonen,
7. kurs og volum på transaksjonen og
8. beholdning etter transaksjonen.

Ny § 8-13 skal lyde:

§ 8-13. Verdipapirforetakenes sikringsfond

Verdipapirforetak skal være medlem av Verdipapirforetakenes sikringsfond.

Fondets formål er ved manglende økonomisk evne hos medlemmene å gi dekning for krav som skyldes medlemmenes behandling av kunders midler og finansielle instrumenter.

Fondets forpliktelser finansieres av medlemmene slik at deres ansvar er prinsipielt proratarisk, subsidiært solidarisk.

Fondet kan ikke gjøre gjeldende andre innsigelser overfor skadelidte enn de innsigelser verdipapirforetaket selv har i forhold til skadelidte.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om fondet, herunder om fondets virksomhet og finansiering, hvem som plikter å være medlem i fondet, ansvarets omfang, og om rettigheter og plikter for medlemmene og mulige skadelidte.

Departementet kan bestemme i hvilken grad reglene om Verdipapirforetakenes sikringsfond skal gjelde for kredittinstitusjoner og utenlandske foretak som yter investeringstjenester i Norge. Departementet kan bestemme at enkelte grupper av investorer eller enkelte typer krav ikke behøver å være dekket av fondet.

Nåværende § 12-2 sjette og syvende ledd oppheves. Nåværende åttende ledd blir sjettede ledd.

Ny § 12-2 a skal lyde:

§ 12-2 a. Opplysningsplikt ved mistanke om innsidehandel mv.

Dersom Kredittilsynet har mistanke om overtredelse av kapittel 2, 3 eller børsloven § 5-7, jf. forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene, kan enhver pålegges å gi de opplysninger Kredittilsynet krever, herunder fremlegge dokumenter, teknisk lagret informasjon og utskrift fra lagringsmedium.

Opplysningsplikten i første ledd gjelder ikke opplysninger som vedkommende ville vært forhindret fra å gi i straffesak. Opplysningsplikten gjelder likevel uten hinder av:

1. *lovbestemt taushetsplikt som ellers påhviler ligningsmyndigheter, andre skatte- og avgiftsmyndigheter og myndigheter som har til oppgave å overvåke offentlig regulering av ervervsvirksomhet, og*
2. *taushetsplikt som nevnt i lov om elektronisk kommunikasjon § 2-9 for så vidt gjelder opplysninger om avtalebasert hemmelig telefonnummer eller andre abonnementsopplysninger og elektronisk kommunikasjonsadresse.*
3. *taushetsplikt som nevnt i lov om elektronisk kommunikasjon § 2-9 for så vidt gjelder opplysninger om trafikkdata, dersom det er gitt fritak fra slik taushetsplikt.*

Departementet kan etter anmodning fra Kredittilsynet gi slikt fritak. Ved vurderingen av om fritak skal gis skal det blant annet legges vekt på hensynet til taushetsplikten og sakens opplysning.

Opplysningene innhentet i medhold av denne bestemmelsen kan bare brukes i den sak de er innhentet for. Opplysningene kan kreves gitt skriftlig eller muntlig innen en fastsatt frist og kan nedtegnes eller lagres som lydopptak. Den som innkalles til avhør har rett til å la seg bistå av advokat.

Denne bestemmelsen gjelder selv om det er besluttet bevissikring etter § 12-2 b og gis tilsvarende anvendelse der Kredittilsynet anmodes av annen stats myndighet som fører tilsyn som nevnt i kredittilsynsloven, om å innhente opplysninger på bakgrunn av mistanke om tilsvarende overtredelse av vedkommende stats lovgivning.

Enhver har rett til å nekte å svare på spørsmål eller utlevere dokumenter eller gjenstander når svaret eller utleveringen vil kunne utsette vedkommende for straff

eller straffelignende sanksjon. Kredittilsynet skal gjøre vedkommende kjent med denne retten.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om innholdet av opplysningsplikten og krav til behandling av overskuddsinformasjon.

Ny § 12-2 b skal lyde:

§ 12-2 b. Bevissikring

For å søke etter bevis kan Kredittilsynet, når det er rimelig grunn til å anta at bestemmelse i kapittel 2, jf. forskrift gitt i medhold av slik bestemmelse, er overtrådt, eller det er nødvendig for å oppfylle Norges avtaleforpliktelse overfor annen stat, kreve:

1. å få adgang til lokaler, eiendommer og andre oppbevaringssteder hvor det kan finnes bevis for overtredelse,
2. å få adgang til bolig dersom det er særlig grunn til å anta at bevis oppbevares der,
3. å ta med ting, herunder kopi av dokumenter og annen informasjon og teknisk lagret informasjon som kan ha betydning som bevis for nærmere granskning, og
4. å forsegle forretningslokaler, bøker, forretningspapiere eller teknisk lagringsmedium så lenge undersøkelsen varer og dette anses nødvendig.

Begjæring om adgang til bevissikring fremsettes av Kredittilsynet for tingretten på det sted hvor det mest praktisk kan skje. Retten treffer sin avgjørelse ved beslutning før bevissikringen settes i verk. Den begjæringen retter seg mot, skal ikke varsles om begjæringen eller beslutningen. Kjæremål over beslutningen har ikke oppsettende virkning. Straffeprosessloven §§ 200, 201 første ledd, §§ 117 til 120, jf. §§ 204, 207 til 209, 213 og kapittel 26 og forvaltningsloven § 15 annet og tredje ledd gjelder så langt de passer.

Kredittilsynet kan kreve bistand av politiet for å iverksette beslutning om bevissikring.

Dersom det ikke er tid til å avvente rettens beslutning, kan Kredittilsynet kreve at politiet avstenger områder der bevisene kan være, inntil rettens beslutning foreligger.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om bevissikring og behandling av overskuddsinformasjon.

§ 12-4 nytt femte ledd skal lyde:

Dersom Kredittilsynet har grunn til å anta at noen handler i strid med bestemmelse i kapittel 2 eller 3, jf. forskrift gitt i medhold av slik bestemmelse, kan Kredittilsynet pålegge vedkommende å bringe handlingen til opphør. Pålegget kan omfatte ethvert tiltak som er nødvendig for å bringe overtredelsen til opphør.

§ 14-2 første ledd skal lyde:

Dersom det er oppnådd vinning ved en uaktsom eller forsettlig overtredelse av §§ 2-3 første ledd, 2-4, 2-6, 2-7, 2-8, 2-9, 2-10, 2a-2 til 2a-6, 8-2 til 8-6, 9-2, 9-3, eller 9-4 annet ledd, jf. forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene, kan den som vinningen er tilfalt, pålegges helt eller delvis å avstå denne. Dette gjelder også når den som

vinningen tilfaller, er en annen enn lovovertrедeren. Kan størrelsen av vinningen ikke godtgjøres, fastsettes beløpet skjønnsmessig.

§ 14-3 første og annet ledd skal lyde:

Med bøter eller fengsel inntil seks år, straffes den som forsettlig eller uaktsomt overtrer § 2-3 første ledd eller § 2-8, jf. forskrift gitt i medhold av denne.

Med bøter eller fengsel inntil 1 år, straffes den som forsettlig eller uaktsomt:

1. overtrer § 2-4, § 2-5, § 2-7, § 2-11, §§ 2a-1 til 2a-7, § 3-1, § 5-1, § 5-7, § 5-8, § 6-1 første ledd, § 6-5, § 7-1, § 7-11, §§ 8-2 til 8-8, §§ 9-3 til 9-8, § 11-3, § 12-2, eller § 12-2 a, jf. forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene,
2. overtrer § 2-6 dersom det foreligger innsideinformasjon i foretaket,
3. gir villedende eller uriktige opplysninger i prospekt, annonser mv. som nevnt i § 5-5,
4. overtrer plikten i § 9-1 første ledd nr. 3 til å oppbevare finansielle instrumenter og midler som tilhører investoren atskilt fra foretakets,
5. unnlater å etterkomme krav etter § 12-2 b eller pålegg etter § 12-4, eller
6. grovt eller gjentatte ganger overtrer § 2-9, § 2-10, eller § 9-2, jf. forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene.

II

I lov 17. november 2000 nr. 80 om børsvirksomhet m.m. (børsloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-7 skal lyde:

Etter nærmere regler fastsatt av departementet skal utstederen av finansielle instrumenter som er eller søkes børsnotert offentliggjøre opplysninger av betydning for en riktig vurdering av instrumentene. Opplysningene skal sendes til den børs der de finansielle instrumentene er eller søkes notert, med mindre Kredittilsynet bestemmer noe annet.

Børs kan kreve at utsteder av finansielle instrumenter som er eller søkes børsnotert, utstederes tillitsvalgte og ansatte uten hinder av taushetsplikt gir børsen de opplysninger som er nødvendig for at børsen skal kunne oppfylle sine lovbestemte plikter.

§ 5-9 nytt annet ledd skal lyde:

Kredittilsynet kan beslutte at børs skal suspendere et finansielt instrument i medhold av første ledd.

§ 5-9 nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

III

I lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel m.v. (kredittilsynsloven) gjøres følgende endringer:

§ 7 nytt femte ledd skal lyde:

Kongen kan i forskrift fastsette forbud mot eller andre begrensninger i adgangen for tilsynets tjenestemenn til å

erhverve eller avhende aksjer eller andre egenkapitalinstrumenter notert på norsk børs eller autorisert markedsplass, eller derivater eller andre rettigheter til slike. Bestemmelsene kan også gjelde handler i fremmed navn og regning. Det kan også gis bestemmelser om ansattes plikt til rapportering av transaksjoner i finansielle instrumenter til Kredittilsynet eller departementet, herunder om erverv og avhendelser hos personlige nærstående som nevnt i aksjeloven § 1-5 annet ledd. Rapporteringsplikt knyttet til personlige nærstående kan også omfatte finansielle instrumenter utstedt av institusjoner under tilsyn, eller derivater til slike.

§ 7 nåværende femte ledd blir nytt sjettede ledd.

IV

I lov 22. mai 1902 nr. 10 Almindelig borgerlig Straffelov (straffeloven) gjøres følgende endringer:

§ 273 annet ledd skal lyde:

Straff etter denne paragraf kommer ikke til anvendelse ved handling som omfattes av lov om verdipapirhandel § 2-8.

§ 274 femte ledd skal lyde:

Straff etter denne paragraf kommer ikke til anvendelse ved handling som omfattes av lov om verdipapirhandel § 2-8.

V

I lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer (revisorloven) gjøres følgende endringer:

§ 4-5 nytt femte ledd skal lyde:

Departementet kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser til denne paragraf.

§ 4-7 første til tredje ledd skal lyde:

For samarbeidende revisorer som fremstår utad som et fellesskap, gjelder bestemmelsene *fastsatt i og i medhold av dette kapittel* som om de var et revisjonsselskap.

Dersom en revisor eller et revisjonsselskap har eierandeler i et foretak som utfører rådgivnings- eller andre tjenester, skal disse ses under ett i forhold til bestemmelsene *fastsatt i og i medhold av dette kapittel*.

Årsregnskap for en revisjonspliktig kan ikke revideres av den som har samarbeidsavtale med noen som utfører rådgivnings- eller andre tjenester dersom dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet. Departementet kan i forskrift bestemme at reglene *fastsatt i og i medhold av dette kapittel* skal gjelde når det foreligger en slik samarbeidsavtale.

§ 5-6 første ledd nytt femte punktum skal lyde:

Revisjonsberetningen skal dateres og underskrives av revisor.

§ 5-6 nytt annet ledd skal lyde:

Revisjonsberetningen skal inneholde en innledning der det minst skal opplyses hvilket årsregnskap som er

revidert og hvilket regelverk for finansiell rapportering som er anvendt ved utarbeidelsen av årsregnskapet.

Nåværende annet til syvende ledd blir nye tredje til åttende ledd.

§ 5-6 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Revisjonsberetningen skal inneholde en beskrivelse av hva revisjonen har omfattet der det minst skal opplyses hvilke revisjonsstandarder som er anvendt ved revisjonen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 5-6 fjerde ledd nytt nr. 1 skal lyde:

1. *en klar angivelse av om årsregnskapet etter revisors oppfatning gir et rettviseende bilde i samsvar med det regelverket for finansiell rapportering som er anvendt, Nåværende nr. 1 til 3 blir nye nr. 2 til 4.*

Presidenten: Her foreligger et avvikende forslag fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet. Forslaget lyder:

«I revisorloven gjøres følgende endring:

§ 5-6 fjerde ledd nytt nr. 1 skal lyde:

1. *en klar angivelse av om årsregnskapet etter revisors oppfatning gir et rettviseende bilde i samsvar med lov og forskrifter. Dersom den regnskapspliktige har avlagt årsregnskap i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder med tilpasninger til EØS-avtalen som gjennomført i regnskapsloven § 3-9, skal det gis en klar angivelse av om årsregnskapet etter revisors oppfatning gir en dekkende fremstilling.»*

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet bifaltes innstilling med 62 mot 13 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 12.26.14)

Videre var innstillet:

§ 5-6 femte ledd skal lyde:

Dersom regnskapet ikke gir de opplysninger om foretakets resultat og stilling som burde vært gitt, skal *revisor ta* forbehold, og eventuelt gi nødvendige tilleggsopplysninger i sin beretning. *Det skal henvises til eventuelle forhold som revisor har påpekt ved bruk av presisering uten å ha tatt forbehold i revisjonsberetningen.*

§ 5-6 åttende ledd skal lyde:

Revisor som reviderer årsregnskap for et morselskap skal avgi en *felles* revisjonsberetning for *morselskapet* og konsernet. Bestemmelsene i første til syvende ledd gjelder tilsvarende.

VI

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Kongen kan gi overgangsregler.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten har Olav Gunnar Ballo på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet satt fram følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringen fremme lovforslag som innebærer at refusjon til private laboratorier og røntgeninstitutter skjer gjennom regionalt helseforetak.»

Dette forslaget blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

l o v

om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) m.m.

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) gjøres følgende endringer:

§ 5-5 skal lyde:

§ 5-5 Private laboratorier og røntgeninstitutter

Trygden yter stønad til dekning av et medlems utgifter til:

- a) prøver og undersøkelser ved private medisinske laboratorier og
- b) radiologiske undersøkelser og behandling ved private røntgenavdelinger eller røntgeninstitutter
som omfattes av avtale mellom virksomheten og regionalt helseforetak, jf. lov 15. juni 2001 nr. 93 om helseforetak m.m. Avtalte volumbegrensninger har ikke virkning for et medlems rett til refusjon fra trygden.

Det er et vilkår for rett til stønad for prøver og undersøkelser ved private medisinske laboratorier at det foreligger rekvisisjon fra lege eller tannlege. Det er et vilkår for rett til stønad for undersøkelser og behandling ved

private røntgeninstitutter at det foreligger rekvisisjon fra lege, tannlege eller kiropraktor.

Departementet gir forskrifter om stønad etter denne paragrafen.

II

I lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasientrettigheter (pasientrettighetsloven) gjøres følgende endring:

§ 2-6 fjerde ledd skal lyde:

Retten til dekning av utgifter etter første ledd faller bort dersom pasienten får tilbud om transport med transportør som har avtale med regionalt helseforetak. Retten til dekning av utgifter faller også bort i den utstrekning utgiftene dekkes etter annen lovgivning.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 3

Presidenten: Under debatten har Asmund Kristoffersen på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet satt fram følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringen utrede behovet for stønad til barnetilsyn for uføre enslige forsørgere og uføre forsørgere som skal prøve seg i arbeid.»

Dette forslaget blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

l o v

om endringer i folketrygdlova og i enkelte andre lover

I

I lov 28. februar 1997 nr. om folketrygd (folketrygdloven) skal det gjerast følgjande endringar:

§ 3-2 fjerde og femte leddet skal lyde:

Full grunnpensjon utgjør likevel 85 prosent av grunnbeløpet dersom pensjonisten lever sammen med en ektefelle

- a) som får foreløpig *uførepensjon*, uførepensjon eller alderspensjon,
- b) som får avtalefestet pensjon som det godskrives pensjonspoeng for, se § 3-19 sjettede ledd, eller
- c) som har en årlig inntekt, inkludert kapitalinntekt, som er større enn to ganger grunnbeløpet.

I tillegg til de personene som er likestilt med ektefeller etter § 1-5 skal bestemmelsene i fjerde ledd også gjelde for samboerpar som har levd sammen i 12 av de siste 18 månedene. Full grunnpensjon skal utgjøre 85 prosent av grunnbeløpet også når pensjonistens samboer får pensjon eller overgangsstønad etter kapitlene 16 eller 17.

§ 3-4 tredje leddet skal lyde:

For et ektepar utgjør minstepensjonen 170 prosent av grunnbeløpet tillagt to ganger særtillegget etter ordinær sats.

§ 3-26 femte leddet bokstav a skal lyde:

Fribeløpet som er nevnt i første ledd fastsettes etter følgende alternativer:

- a) Dersom pensjonisten har rett til ektefelletillegg, men ikke barnetillegg, skal fribeløpet svare til minstepensjonen (§ 3-4) for ektepar tillagt 5 prosent av grunnbeløpet.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 8-12 første og andre leddet skal lyde:

Når *et medlem* har mottatt sykepenger fra trygden i til sammen 250 dager i de siste tre årene, opphører retten til sykepenger fra *trygden*. Dersom trygden yter sykepenger i de første 14 kalenderdagene, ytes sykepenger i opptil 260 dager.

Et medlem som har vært helt arbeidsfør i 26 uker etter at vedkommende sist fikk sykepenger fra trygden, får igjen rett til sykepenger fra trygden i 250 eller 260 sykepengedager. Ved vurderingen av om medlemmet har vært helt arbeidsfør, ses det bort fra perioder da vedkommende har mottatt sykepenger i arbeidsgiverperioden eller fra forsikringen for selvstendig næringsdrivende og frilansere for de første 14 kalenderdagene.

I § 8-14 andre leddet og § 8-36 første leddet bokstaven b vert talet 17 erstatta med talet 15.

§ 8-17 skal lyde:

§ 8-17 Sykepenger fra trygden

Trygden yter sykepenger med 90 prosent av sykepenges grunnlaget etter utløpet av arbeidsgiverperioden, se §§ 8-10 og 8-19.

Trygden yter sykepenger med 100 prosent av sykepenges grunnlag, se § 8-10

- a) når arbeidstakeren har rett til sykepenger i de første 14 kalenderdagene av sykefraværet, men arbeidsgiveren ikke er forpliktet til å yte sykepenger etter § 8-18,
- b) under streik eller lockout, etter bestemmelsene i § 8-31,
- c) under nødvendig kontrollundersøkelse som krever minst 24 timers fravær, se § 8-4 andre ledd bokstav e,
- d) når arbeidstakeren er donor, se § 8-4 andre ledd bokstav i,
- e) når trygden dekker sykepenger i arbeidsgiverperioden etter § 8-20 første og andre ledd.

Det ytes ikke sykepenger fra trygden under lovbestemt ferie etter lov av 29. april 1988 nr. 21 om ferie § 5 og permisjon, se også § 8-3 tredje ledd.

§ 8-18 skal lyde:

§ 8-18 Sykepenger fra arbeidsgiveren

For å få rett til sykepenger fra arbeidsgiveren må arbeidstakeren ha vært ansatt hos arbeidsgiveren i minst fire uker (opptjeningstid). Fravær uten gyldig grunn regnes ikke med i opptjeningstiden.

Dersom arbeidstakeren slutter i arbeidet, men igjen begynner å arbeide hos den samme arbeidsgiveren innen to uker, regnes det tidligere arbeidsforholdet med når opptjeningstiden skal beregnes.

Sykepenger fra arbeidsgiveren i arbeidsgiverperioden, se § 8-19, ytes med 100 prosent av sykepenges grunnlaget. Etter utløpet av arbeidsgiverperioden ytes sykepenger fra arbeidsgiveren med 10 prosent (arbeidsgivers delansvar) av sykepenges grunnlaget, se § 8-10, i inntil 250 dager, se § 8-12.

Sykepenger fra arbeidsgiveren ytes tidligst fra og med den dag arbeidstakeren har gitt melding om arbeidsuføret til arbeidsgiveren, såfremt det har vært mulig for arbeidstakeren å gi slik melding. Plikten til å gi melding gjelder også når det foreligger legeerklæring. Retten til sykepenger faller bort dersom arbeidsgiveren skal betale sykepenger på grunnlag av legeerklæring (§ 8-7), og legeerklæringen ikke er sendt til arbeidsgiveren innen 14 dager etter at arbeidsgiveren kan kreve slik erklæring.

Sykepenger fra arbeidsgiveren i arbeidsgiverperioden ytes bare for dager som det skulle ha vært utbetalt lønn for.

Arbeidstakerens rett til sykepenger fra arbeidsgiveren faller bort når arbeidsforholdet opphører, dersom tidspunktet for opphøret var fastsatt før arbeidsuføret oppstod.

I § 8-19 første, tredje og fjerde leddet, § 8-24 fjerde leddet andre punktet, § 8-34 andre leddet, § 8-36 andre leddet, § 8-38 andre leddet og § 8-39 første, andre og fjerde leddet vert talet 16 erstatta med talet 14.

§ 8-20 første leddet første punktet skal lyde:

Dersom en arbeidstaker har langvarig eller kronisk sykdom som medfører risiko for særlig stort sykefravær, kan arbeidstakeren selv eller arbeidsgiveren søke om at trygden dekker utgiftene til sykepenger som arbeidsgiveren skal yte etter § 8-18.

§ 8-20 andre leddet skal lyde:

Dersom en arbeidstaker er sykmeldt på grunn av svangerskapsrelatert sykdom, og tilrettelegging eller omplassering til annet arbeid i virksomheten ikke er mulig, kan arbeidstakeren selv eller arbeidsgiveren søke om at trygden dekker utgiftene til sykepenger *som arbeidsgiveren skal yte etter § 8-18.*

§ 8-21 første leddet skal lyde:

En arbeidsgiver kan forsikre seg mot ansvar for sykepenger *etter § 8-18* når de samlede lønnsutbetalingene i det foregående året ikke overstiger 80 ganger grunnbeløpet.

§ 8-21 tredje leddet andre punktumet skal lyde:

Etter utløpet av arbeidsgiverperioden utbetaler trygden sykepenger med 10 prosent av sykepengegrunnlaget direkte til arbeidstakeren, se § 8-18 tredje ledd.

§ 8-22 første leddet skal lyde:

Dersom en arbeidsgiver ikke betaler sykepenger som han er forpliktet til å yte *etter § 8-18*, skal trygden utbetale sykepengene. Beløpet som er utbetalt, skal trygden kreve tilbake fra arbeidsgiveren.

Overskrifta til § 8-28 skal lyde:

§ 8-28 *Sykepengegrunnlaget når arbeidsgiveren yter sykepenger*

§ 8-28 første leddet skal lyde:

Når arbeidsgiveren yter sykepenger i arbeidsgiverperioden og med 10 prosent (arbeidsgivers delansvar) etter utløpet av arbeidsgiverperioden, fastsettes sykepengegrunnlaget som nevnt i § 8-10 etter en beregnet aktuell ukeinntekt, se § 8-29.

§ 8-33 første leddet skal lyde:

Trygden yter feriepenger av sykepenger som trygden har utbetalt til en arbeidstaker etter § 8-17. Feriepenger ytes bare for de første 50 sykepengedagene i opptjeningsåret, se ferieloven § 10 nr. 4.

§ 8-55 første leddet bokstav f skal lyde:

f) Sykepenger fra trygden ytes i *opptil 250 eller 260 dager* uten hensyn til bestemmelsene i § 8-12.

§ 10-8 tredje leddet bokstavane a og b skal lyde:

- a) har mottatt sykepenger fra trygden i til *sammen 250 eller 260 sykepengedager* i løpet av de siste tre årene (§8-12), og fortsatt er arbeidsufør,
- b) har mottatt sykepenger fra trygden i til *sammen 250 eller 260 sykepengedager* i løpet av de siste tre årene (§8-12), og igjen blir arbeidsufør mens vedkommende er i arbeid uten å ha opparbeidet seg rett til sykepenger på nytt,

Presidenten: Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 41 mot 34 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 12.28.31)

Videre var innstillet:

§ 12-5 skal lyde:

§ 12-5. Hensiktsmessig behandling og attføring

Det er et vilkår for rett til ytelser etter dette kapitlet at vedkommende har gjennomgått hensiktsmessig behandling for å bedre arbeidsevnen. Med mindre åpenbare grunner tilsier at attføring ikke er hensiktsmessig, kan ytelser etter dette kapitlet bare gis dersom vedkommende har gjennomført eller har forsøkt å gjennomføre et individuelt og hensiktsmessig attføringsopplegg uten at inntektsevnen er bedret.

Når det skal avgjøres om et behandlings- eller attføringstiltak er hensiktsmessig, legges det vekt på alder, evner, utdanning, yrkesbakgrunn og arbeidsmuligheter. Det skal også legges vekt på om vedkommende kan få arbeid dersom han eller hun pendler eller flytter.

Når det fremmes krav om ytelser etter dette kapitlet skal det dokumenteres at funksjonsevnen har vært vurdert av lege eller annet fagpersonell.

§ 15-11 første leddet bokstav a skal lyde:

a) må overlate nødvendig tilsyn med barn til andre på grunn av utdanning eller *arbeid, eller*

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

§ 23-6 bokstaven a skal lyde:

a) arbeidsgiverens forsikring mot ansvar for *sykepenger etter § 8-21,*

Presidenten: Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ønsker å gå imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 41 mot 34 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 12.29.07)

Videre var innstillet:

II

I dei følgjande føresegnene skal omgrepet «foreløpig uførestonad» endrast til «foreløpig uførepensjon»:

1. I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 3-2 fjerde leddet bokstav a, § 3-24 tredje leddet bokstav c, § 3-26 tredje leddet bokstav a, § 8-50 første og andre leddet, § 10-13 første leddet bokstav a, § 11-15 første leddet bokstav a, ellefte strekpunktet i

innholdslista til kapittel 12, § 12-14 første leddet bokstav a, § 12-16 overskrifta og første til tredje leddet, § 15-14, § 16-10 første leddet bokstav b, § 17-11 første leddet bokstav b, § 18-7 andre leddet, § 19-8 første leddet bokstav a, § 22-10 tredje leddet bokstav b og § 22-12 andre leddet.

2. I lov 13. desember 1946 nr. 21 om krigspensjonering for militærpersoner § 18 nr. 1 tredje og sjette leddet.
3. I lov 13. desember 1946 nr. 22 om krigspensjonering for hjemmestyrkepersonell og sivilpersoner § 23 nr. 1 tredje og sjette leddet.
4. I lov 3. desember 1948 nr. 7 om pensjonstrygd for sjømenn § 4 nr. 3, § 5 nr. 2, § 16 nr. 1 bokstav e, § 28 nr. 2 og § 29 nr. 2.
4. I lov 3. desember 1951 nr. 2 om pensjonstrygd for skogsarbeidere § 13 fjerde leddet.
6. I lov 28. juni 1957 nr. 12 om pensjonstrygd for fiskere § 8 andre leddet.
7. I lov 6. juli 1957 nr. 26 om samordning av pensjons- og trygdeytelser § 19 andre leddet, § 20 tredje leddet og § 21 tredje leddet.
8. I lov 12. desember 1958 nr. 10 om yrkesskadetrygd § 11 nr. 4, § 12 nr. 3 og § 19 nr. 1.
9. I lov 23. desember 1988 nr. 110 om statstilskott til ordninger for avtalefestet pensjon § 2 bokstav f.
I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 6-81 nr. 2 og nr. 3.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

III

I lov 29. april 1988 nr. 21 om ferie skal § 10 nr. 4 første leddet og andre leddet bokstav a første punktum lyde:

Som arbeidsvederlag etter nr. 1 regnes også sykepenger utbetalt av arbeidsgiver i arbeidsgiverperioden og av 10 prosent av sykepenger (arbeidsgivers delansvar), jf. folketrygdloven § 8-18 for inntil 50 dager hvert opptjeningsår. Tilsvarende gjelder for omsorgspenger for inntil 10 dager som er betalt av arbeidsgiver ved barns eller barnepassers sykdom, jf. folketrygdloven kapittel 9.

Trygden betaler feriepenge av:

a) sykepenger utbetalt av folketrygden for inntil 50 dager hvert opptjeningsår, jf. folketrygdloven § 8-33.

Presidenten: Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at de går imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 41 mot 34 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 12.29.37)

Videre var innstillet:

IV

Iverksettning. Overgangsreglar

1. Endringane i folketrygdlova § 3-2 fjerde og femte leddet, § 3-4 tredje leddet og § 3-26 femte leddet bokstav a trer i kraft 1. mai 2005.
2. Endringane i folketrygdlova § 8-12 første og andre leddet, § 8-14 andre leddet, § 8-17, § 8-18 nytt tredje, fjerde, femte og sjette leddet, § 8-19 første, tredje og fjerde leddet, § 8-20 første og andre leddet, § 8-21 første og tredje leddet, § 8-22 første leddet, § 8-24 fjerde leddet, § 8-28 overskrifta og første leddet, § 8-33 første leddet, § 8-34 andre leddet, § 8-36 første og andre leddet, § 8-38 andre leddet, § 8-39 første og andre leddet, § 8-55 første leddet og § 10-8 tredje leddet, § 23-6 og endringane i ferielova trer i kraft 1. juli 2005. Endringane gjeld for tilfelle der han eller ho vert arbeidsufør tidlegast på denne dato.
3. Endringane i avsnitt II og endringane i folketrygdlova § 12-5 og § 15-11 første ledd bokstav a trer i kraft 1. januar 2005.

Presidenten: Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ønsker å gå imot nr. 2.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling til IV nr. 2 bifaltes med 41 mot 34 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 12.30.08)

1. Komiteens innstilling til IV nr. 1 og 3 bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 4

Presidenten: Under debatten har Ivar Kristiansen på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti satt fram følgende forslag:

«Vedtak til lov

om endring i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske mv.

I

I lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske mv. gjøres følgende endring:

Ny § 46 skal lyde:

§ 46 Kontrollavgift

Departementet kan gi forskrift om kontrollavgift, herunder nærmere bestemmelser om plikten til å svare

avgift, innkreving av avgift og om opplysningsplikt for den som leverer og mottar fangst, når dette er bestemmende for avgiftspliktens omfang.

Skyldig avgift er tvangsgrunnlag for utlegg.

II

Lova trer i kraft 1. januar 2005.»

Det vil bli votert alternativt mellom dette forslaget og innstillingen fra komiteen, som Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet står bak.

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak:

Ot.prp. nr. 3 (2004-2005) – om lov om endring i lov 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske mv. (avgiftsheimel) – vert ikkje vedteke.

V o t e r i n g :

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling og forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti bifaltes forslaget med 41 mot 34 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 12.31.23)

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Presidenten regner med at Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil gå imot.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes med 41 mot 34 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 12.31.53)

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 5

Presidenten: Under debatten har Ivar Kristiansen på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti satt fram følgende forslag:

«§ 5 skal lyde:

Det gis ikke erstatning for skade på avling på rot, skip og småbåter og ting i disse, luftfartøy, fiskeredskap, utstyr i sjøen for produksjon av fisk, fisk i steng, lås eller dam, antenner, skilt o.l., utstyr for utvinning av olje, gass eller andre naturforekomster på havbunnen, kontanter og verdipapirer. *Det gis heller ikke erstatning for stormskader på skog, dersom ikke noe annet følger av nærmere forskrifter gitt av Kongen. I tilfeller som nevnt i første punktum kan fondsstyret likevel gi hel eller delvis erstatning dersom særlige forhold tilsier det og det ikke er adgang til å forsikre seg mot slike skader nevnt i første setning ved en alminnelig forsikringsordning.*

Er det tinglyst erklæring som nevnt i § 14, ytes det ikke erstatning for skade på byggverk oppført etter at

tinglysing er skjedd, eller for løsøre som befinner seg i byggverket, når skaden er av slik art som erklæringen gjelder. Der det er tinglyst slik erklæring, kan det ikke ytes erstatning for skader inntrådt etter at det er gitt tilskudd til fraflytting basert på hele eiendommens verdi. *Kongen kan gi forskrift om at det ikke skal gis erstatning for visse arter av byggverk.»*

V o t e r i n g :

Forslaget fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti bifaltes med 41 mot 34 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 12.32.49)

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

l o v

om endringer i lov 25. mars 1994 nr. 7 om sikring mot og erstatning for naturskader (naturskadeloven) og lov 16. juni 1989 nr. 70 om naturskadeforsikring

I

I lov 25. mars 1994 nr. 7 om sikring mot og erstatning for naturskader (naturskadeloven) gjøres følgende endringer:

§ 7 skal lyde:

Det er et vilkår for å få erstatning at skaden er meldt til lensmannen – utenfor lensmannsdistrikt til tingretten – senest *tre måneder* etter at den er *inntrådt*. *Fondsstyret* kan bestemme at saken skal tas under behandling selv om meldingsfristen er oversittet dersom *særlige grunner* taler for det.

§ 8 skal lyde:

Taksten fastsettes ved skjønn som i lensmannsdistrikt styres av lensmannen. Utenfor lensmannsdistrikt oppnevnes takststyreren av tingretten. Skaden skal takseres så snart som mulig.

Fondsstyret kan med samtykke fra skadelidte bestemme at skaden takseres på annen måte. Ved mindre skader kan fondsstyret godta skadelidtes skadeoppgave.

Takststyreren skal vurdere om det er grunnlag for å avholde takst. Kommer takststyreren til at det ikke bør holdes takst fordi skademeldingen er kommet for sent, eller fordi vilkårene for erstatning ikke foreligger, sender styreren meldingen med sin uttalelse til fondsstyret. Det samme gjelder dersom styreren finner at annet ledd bør anvendes, eller dette er begjært av skadelidte. Fondsstyret avgjør om takst blir holdt. Fondsstyrets vedtak kan ikke påklages.

Skadelidte kan kreve takst på egen bekostning dersom fondsstyret vedtar at takst ikke skal holdes.

Fristen for å kreve takst er to uker etter at han fikk melding om vedtaket. Ender saken med at han får erstatning, har han krav på dekning av omkostningene overensstemmende med reglene i § 9 fjerde ledd.

§ 10 første ledd skal lyde:

Kan skaden gjenoprettes, settes taksten til omkostningene ved det. Vil den skadde gjenstand etter utbedringen få større verdi enn den hadde før skaden inntraff, skal *verdistigningen* takseres særskilt. Dersom det kan være grunn for fondsstyret til å sette vilkår som nevnt i § 14 annet ledd, skal utgiftene til slike tiltak takseres særskilt.

§ 11 annet ledd nummer 4 skal lyde:

4. Ved fastsetting av erstatning kan fondsstyret trekke fra den takserte *verdistigningen* etter § 10 dersom det finnes rimelig.

II

I lov 16. juni 1989 nr. 70 om naturskadeforsikring gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Ting i Norge som er forsikret mot brannskade, er også forsikret mot naturskade, dersom skaden på vedkommende ting ikke dekkes av annen forsikring. Med naturskade forstås skade som direkte skyldes naturulykke, så som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd. *Er den forsikrede ting et bolighus eller fritidshus, omfatter forsikringen også naturskader på hage, hageanlegg og gårds plass oppad begrenset til 5 dekar, inkludert den delen av en tilførselsvei som ligger innenfor hagen, hageanlegget og gårds plassen.*

III

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 6

Presidenten: Under debatten er det satt fram to forslag. Det er

- forslag nr. 1, fra Kari Lise Holmberg på vegne av Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti
- forslag nr. 2, fra Heikki Holmås på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i det pågående arbeid med et generelt underholdskrav ved familiejenforening, om å legge vekt på en helhetlig økonomisk vur-

dering. I denne sammenheng ber Stortinget Regjeringen om også å vurdere en økning av beløpets størrelse.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen avskaffe underholdskravet i forbindelse med familiejenforening for flyktninger med opphold på humanitært grunnlag.»

Disse forslagene blir i samsvar med forretningsordens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

I o v

om endringer i introduksjonsloven

I

I lov 4. juli 2003 nr. 80 om introduksjonsordning for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven) gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd bokstav d skal lyde:

d) oppholds- eller arbeidstillatelse som familiemedlemmer til personer som nevnt i bokstav a, b og c *annet alternativ*, jf. utlendingsloven §§ 9 og 8 annet ledd. For å være omfattet av denne bestemmelsen er det et vilkår at personer som nevnt i bokstav a, b og c *annet alternativ* ikke har vært bosatt i en kommune i mer enn fem år før det søkes om familiejenforening.

§ 3 tredje ledd skal lyde:

Kommunen kan tilby introduksjonsprogram til nyankommet utlending med oppholds- eller arbeidstillatelse i henhold til utlendingsloven §§ 9 og 8 annet ledd som er familiemedlemmer til andre enn personer nevnt i § 2, til *familiemedlem til personer som nevnt i § 2 første ledd, bokstav c, første alternativ*, til nyankommet utlending over 55 år med oppholdsgrunnlag som nevnt i § 2 første ledd, og til nyankommet utlending som nevnt i § 2 som er bosatt i kommunen uten særskilt avtale mellom utlendingsmyndighetene og kommunen.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Presidenten: Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet har varslet at de vil gå imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 59 mot 16 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 12.34.06)

Presidenten: Det votertes over lovens overskrift og loven i sin helhet.

Presidenten regner med at Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil gå imot.

V o t e r i n g

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes med 58 mot 15 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 12.34.30)

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 7

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

l o v

om endringer i kommuneloven (oppheving av plikten til å omdanne interkommunale revisjonsenheter til selskap)

I

I lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) gjøres følgende endringer:

§ 81 oppheves.

Nåværende § 82 blir § 81.

Nåværende § 83 blir § 82.

II

Loven trer i kraft straks.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Votering i sak nr. 8

Presidenten: Under debatten er det satt fram tre forslag. Det er

- forslagene nr. 1 og 2, fra May Hansen på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet
- forslag nr. 3, fra May Hansen på vegne av Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede hvordan ytelsen fødselspenger slår ut for de som føder prematurt, studenter og de som føder flere barn.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utrede et forslag om å utvide retten til fødselspenger for de som føder tvillinger, trillinger osv. i Revidert budsjett for 2005.»

Når det gjelder forslag nr. 3, er det der foretatt en rettelse, og forslaget lyder i rettet form:

«Stortinget ber Regjeringen endre folketrygdloven slik at begge foreldrene får rett til ytelser ved fødsel basert på egen opptjening, uavhengig av den andres yrkesaktivitet før og etter fødselen fra 1. juli 2005.»

Disse forslagene blir i samsvar med forretningsordenens § 30 fjerde ledd å sende Stortinget.

Komiteen hadde innstillet til Odelstinget å gjøre slikt vedtak til

l o v

om endringar i folketrygdlova (rett til lønnskompensasjon under fedrekvoten basert på eiga opptjening)

I

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjer ein desse endringane:

§ 14-8 siste ledd bokstav c skal lyde:

«når det etter § 14-10 *fjerde til sjette ledd* er gjort unntak fra bestemmelsene om fedrekvoten.»

§ 14-10 andre ledd blir oppheva. Tredje til sjuande ledd blir nytt andre til sjette ledd.

§ 14-17 andre ledd bokstav c skal lyde:

«når det etter § 14-19 *fjerde til sjette ledd* er gjort unntak fra bestemmelsene om fedrekvoten.»

§ 14-19 andre ledd blir oppheva. Tredje til sjuande ledd blir nytt andre til sjette ledd.

II

Lova gjeld frå 1. januar 2005.

Lova gjeld for tilfelle der fødselen eller omsorgsovertakinga ved adopsjon skjer tidlegast 1. januar 2005.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Presidenten: Det voteres over lovens overskrift og loven i sin helhet.

V o t e r i n g :

Lovens overskrift og loven i sin helhet bifaltes enstemmig.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

S a k n r . 9

Referat

Presidenten vil, siden dette er siste odelstingsmøte i år, nytte høvet til å ønske alle en god jul og et godt nytt år!

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Møtet hevet kl. 12.36.
